

K I V O N A T

Lőrinci Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2013. július 4-i ülése jegyzőkönyvéből

Lőrinci Város Önkormányzat Képviselő-testülete 124/2013.(VII.4.) önkormányzati határozata

Lőrinci Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjáról

Lőrinci Város Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte és elfogadta a határozat mellékletét képező Lőrinci Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013. július 1 - 2018. június 30-ig érvényes.

Ezzel egyidejűleg a Képviselő-testület hatályon kívül helyezi a 2011-2016. évre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Tervét.

Felelős: önkormányzati osztály

Határidő: felülvizsgálat évente július 1. napjáig, 2018. június 30.

K.m.f.

Víg Zoltán sk.
polgármester

Dr. Benkár József sk.
aljegyző

Kivonat hiteles!
Lőrinci, 2013.07.04.

Madarászné Prezenszki Kinga

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Lőrinci Város Önkormányzata

2013.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	24
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	34
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	38
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	42
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	43
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	45
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	46
1. A HEP IT részletei.....	46
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	46
A beavatkozások megvalósítói.....	47
Jövőképünk.....	48
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	49
3. Megvalósítás.....	52
A megvalósítás előkészítése	52
A megvalósítás folyamata.....	52
Monitoring és visszacsatolás	53
Nyilvánosság	53
Érvényesülés, módosítás.....	54
4. Elfogadás módja és dátuma.....	55

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Lőrinci Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Települési adatok

Lőrinci Heves megye nyugati részén, a Zagyva folyó mellett terül el, a Mátra és az Alföld találkozásánál. A fővárostól mintegy 70 km-es távolságra. A Hevesi Kistérséghez tartozik és a Hatvani Járáshoz. Hozzá tartozik közigazgatásilag Selyp, Mátravidéki Erőmű és Vörösmajor.

Történelméről:

- Története az őskorba nyúlik vissza, az ásatások tanúbizonysága szerint már a bronzkorban lakott hely volt. A település nevét már 1267-ben említi egy okleveles forrás templomával együtt. A XV. Században Lewrinczy névalakban szerepel.

- A település a XVI. Században már 80 háztartással bírt és török fennhatóság alá tartozott. Selyp ebben az időszakban elnéptelenedett. A török kiűzése után kamarai igazgatás alá került a hatvani uradalom részeként. 1730-tól gróf Grassalkovich Antal a földesúr, és a templommal szemben található plébániát is ők építették.

- A XVIII. Században a település központi helyzete megerősödik, sóhivatal és só elosztó működik, más településekről ide fuvarozzák a sókockákat. A lakosok száma 1000 fő feletti, míg a háztartások száma 132. Ekkor válik Lőrinci település részévé, az addig önálló Selyp falu.

Ebből az időből származik a községi pecsét, amelynek mintájára készült a városi címer is.

- az 1800-as években a településnek több tulajdonosa is van, köztük kiemelkedő Schossberger Rezső, aki a családjával együtt iparosítja a települést.

- 1913-ban Lőrinci Nógrád vármegyéhez a sziráki jegyzőséghez tartozó kisközség. Lakosainak száma 3975 fő. Állami anyakönyvvezetőség működik.

- 1923-24-ben építik fel a Vörösmajori Kastélyt, ami ma szakközépiskolai kollégiumként működik.

A település a XIX. Század végére iparosodik. Megépül a Zsófia Malom (1881. – ma is működik), a Cukorgyár (1889.), a Magyar Vulkán Cementgyár (1908.), és a Mátravidéki Erőmű (1940. – ma is működik).

Akkoriban működött még a településen sajtüzem, kőbánya, téglagyár, cserépkályhagyár is.

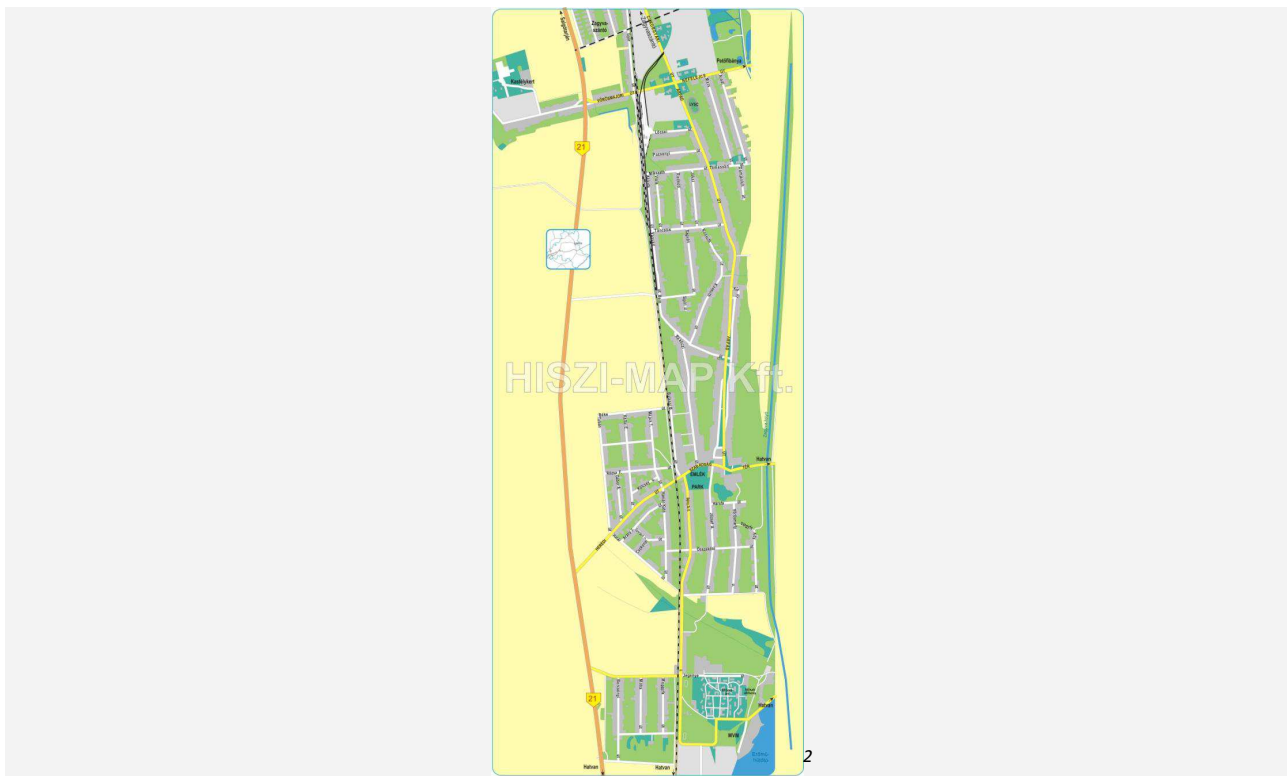
- Az 1937-es évekre a település lakosság száma 4897 főre gyarapodott és 3 katolikus, 1 magán iskola működött.

- Az ipar az 1945-ös évekre kiegészül Vegyészernél, Csőszernél, és sok más szolgáltató vállalattal, ezáltal a település a térség fontos foglalkoztató központjává válik.

Az Erőműhöz tartozó tórendszer körül kiépül a pihenő és horgászcentrum, mely mára már kizárólag a horgászokat vonzza.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

- A település 1992. január 1-től városi rangot kapott és új vállalkozások is megjelennek. A település kereskedelmi hálózata, szolgáltatásai a vonzáskörzet ellátását is biztosítják. 1995-ben megszűnt a Mátravidéki Erőmű Vállalat és a lakótelep az Önkormányzat tulajdonába kerül. 1998-ban megszűnt a Selypi Cukorgyár, ami utána csomagolóüzemként működött, mára megszűnt. A 2000-es évek elején megszűnt a Cementgyár is, és így kevesebb munkaerőt igénylő vállalkozás maradt a településen.

A település lakónépességének száma a 2007-2011. évi időszakban kis mértékben folyamatosan csökkent, ami a 2007-es évhez viszonyítva a 2011. évi népességi adatokat 3,3%-ot tesz ki.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

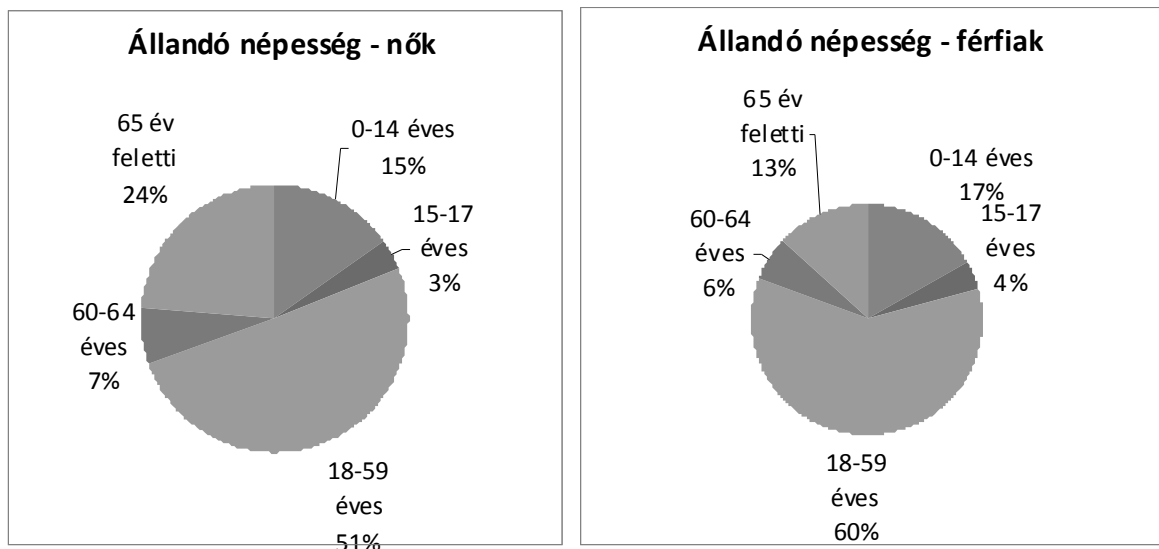
	Fő	Változás
2007	6061	
2008	6047	100%
2009	6016	99%
2010	5929	99%
2011	5863	99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lőrinci város alapvető problémája a lakosságszám helyzete, a település lakosságszáma folyamatos, lassú csökkenést mutat, ezen belül is a nők és a férfiak korosztályonkénti csoportosításából látható, hogy az előregedés főként a nők csoportját érinti. Az életkor szerinti bontás segítséget nyújt az esélyegyenlőség különböző korcsoportjainak beazonosításában is. Látható, hogy a korosztályos megoszlás alakulása nők és férfiak egymáshoz való viszonyításában minimális eltérést mutat.

² www.hiszi-map.hu

Az aktív korúak megoszlása (18-59 év), mint látható elég nagy arányt képvisel mindkét nem esetében, így a korösszetétel kedvező is lehetne.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Általánosságban elmondható, hogy az öregedési index százaléka kis mértékben nőtt a 2008-as adatokhoz viszonyítva, viszont, ha figyelembe vesszük az előző grafikon szerinti kimutatást, látható, hogy az aktív korúak még mindig nagy arányt képviselnek a lakosságban.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001		.	
2008	1050	957	109,7%
2009	1058	939	112,7%
2010	1031	923	111,7%
2011	1024	898	114,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Érdeemes megfigyelni az el- és az odavándorlások számát, ami jól mutatja a város lakosságmegtartó képességét. Ez a szám a 2009-es évhez viszonyítva jelentősen mutatja, hogy az elvándorlás a jellemző, de ha figyelembe vesszük, hogy a 2008-as évben ez a szám -20 volt, így az mondható, hogy az elvándorlás negativitást mutat az odavándorlásokhoz képest, összességében elmondható, hogy az összlakosságszámhoz képest a város lakosságmegtartó képessége csökken.

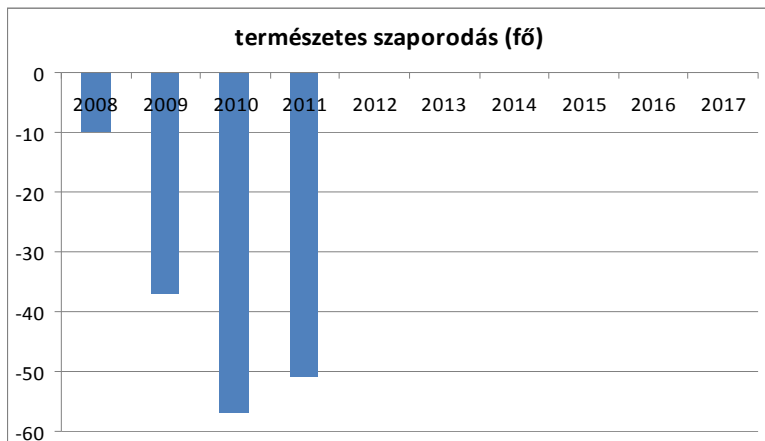
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	161	181	-20
2009	122	120	2
2010	112	139	-27
2011	137	155	-18

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosságszám kismértékű csökkenése megfigyelhető a természetes szaporodási adatok kimutatását vizsgálva is. A fogyás mutatószáma a vizsgált éveket tekintve 2010. évben volt a legmagasabb, - 57 fő. A 2011. évben ez kismértékű csökkenést mutat, 2011-ben a mutatószám – 51 fő. A lakosságszám tendenciáját tekintve elmondható, hogy Lőrinci Város lakossága a természetes szaporodás tekintetében folyamatosan csökken.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Összegezve, lakónépesség folyamatos csökkenése figyelhető meg az előző táblázatokból, a város lakossága 2007 óta 198 fővel lett kevesebb.

Ennek okai:

- az elvándorlások száma 2008 óta emelkedett
- a születések számának csökkenésével párhuzamosan a halálozási ráta 2008 óta magas számot mutat
- az öregedési index enyhe emelkedést mutat.

Ezen tendenciák tekintetében elmondható, hogy Lőrinci Város demográfiai helyzetét 2007 óta folyamatos lakosságcsökkenés jellemzi, ill. elindult egy intenzív migrációs folyamat. Az elvándorlási szám folyamatosan nő, a demográfiai helyzet változása a halálozási ráta emelkedésével romló tendenciát mutat.

Elmondható, hogy fontos lenne a lakosságszám megtartása, a migrációs folyamat visszafordítása, a születésszám növelése, ami elsősorban a munkahelyteremtés lehetőségével függ össze. Rontja a képet, hogy többnyire a képzett fiatalok keresnek más településen boldogulást, így a szociálisan hátrányos helyzetűek aránya emelkedik.

Értékeink, küldetésünk

A helyi esélyegyenlőségi program kiemelt figyelmet fordít:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci, tevékenységi szegregáció visszaszorítására, egyenlő munkaerő-piaci hozzáférésre,
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- az egyenlő bánásmód követelményének fenntartására az önkormányzat általa fenntartott vagy működtetett intézményekben, és az ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak részvételére a döntéshozatalban, ill. a közügyekben

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő fenntartói tevékenységek, felelőségek

- ☒ az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a kötelezettségek meghatározása;
- ☒ a kötelezettségek teljesítéséért felelős személyek fő feladata:
 - o a program megvalósításának koordinálása,
 - o a program végrehajtásának nyomon követése,
 - o az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása;
 - o az esélyegyenlőségi terv nyilvánosságának biztosítása;
 - o esélyegyenlőségi kockázatok kezelése, intézkedési tervek készítése, értékelése, folyamatos korrekciója;

Célok

A program célja a törvénnyel megegyezően annak biztosítása, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok esélyegyenlőségét, kiemelten figyelmet fordítva a védett csoportokra, mint a romák/mélyszegénységben élők, nők, fogyatékos személyek a helyi sajátosságok alapján.

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Lőrinci olyan településsé váljon:

- ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetett vagy közvetlen formáját védett tulajdonságai alapján,
- ahol lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az esélyegyenlőség csoportok előmozdítását szolgálják.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Lőrinci Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (továbbiakban: HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az intézkedési terv a településen élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének nyomon követését, esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, így pl.

- a képzés területén jelentkező problémák megszüntetése,
- a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés,
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése,
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikához: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Lőrinci Város Önkormányzata nagy figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a gyermek és idősek gondjainak enyhítésére. Ennek érdekében a célja, hogy a közszolgáltatások igénybevételével, a szolgáltatási díjak csökkentésével is hozzá tudjon járulni, a mélyszegénységben élők, gyermekek és idősek megélhetéséhez, ezért a helyi rendeleteinek elfogadásakor is figyelembe veszi ezen csoportok érdekeit. Így többek között a következő helyi rendeletekben is:

- Lőrinci Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2009. (III. 27.) önkormányzati rendelete a pénzben és természetben nyújtott szociális ellátásokról – melyben a 13. §³ szerint szemétszállítási díjkedvezményre jogosult az, aki megfelel a következő kitételeknek:

(1) Az önkormányzat kérelemre, a helyi rendeletében meghatározott éves szemétszállítási díjból, kedvezményt biztosít annak a Lőrinci város közigazgatási területén ingatlan tulajdonnal rendelkező személynek, aki a 70. életévét betöltötte, és

a) egyedül, vagy másodmagával él egy háztartásban,

b) egyedül, vagy másodmagával, kiskorú személy/ek törvényes képviselőjeként, vagy gyámjaként, kiskorú/ak gondozásáról, neveléséről gondoskodik,

és a háztartásban az 1 főre eső nettó jövedelem nem haladhatja meg a mindenkori nyugdíjminimum 250%-át, egyedül élő esetében a nyugdíjminimum 300 %-át.

(2) A kedvezmény mértéke: adott naptári év január 01. és december 31-e közötti időszakra a külön rendelettel megállapított szemétszállítási díj 10%-a.

Ezen 10%-os díjkedvezményre 2012. évben 15 fő, 2013. év I. félévében 9 fő volt jogosult.

- Lőrinci Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2009. (III. 27.) önkormányzati rendelete a Talajterhelési díj helyi szabályairól – melyben a 4.§ és a 4/A § szerint kedvezményre jogosult az a személy, aki megfelel a következő feltételeknek:

Önkormányzati mentesség:

(1) Mentesül a talajterhelési díj fizetése alól azon ingatlan tulajdonos vagy tulajdonosok, akik – házastársak esetében legalább az egyik fél - 65 év feletti nyugdíjas, amennyiben hozzátartozó vagy más személy nem él az ingatlanon.

Önkormányzati kedvezmény:

(1) A talajterhelési díj fizetésére kötelezett kibocsátó magánszemélyek a bevallás alapján fizetendő talajterhelési díjból 80%-os kedvezményre jogosultak a 4. §-ban megjelölt mentes személyeken kívül.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékből eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Lőrinci Város Önkormányzata igyekszik összekapcsolni a helyi esélyegyenlőségi programját a Településfejlesztési koncepcióval, a képviselő-testület gazdasági programjával, és a 2014. évi költségvetési koncepcióval. A 2014. évi költségvetési koncepcióban helyet kapnak, az esetleges fejlesztésekre, beruházásokra vonatkozó elképzelések.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Lőrinci Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény társulásban való működtetéséről szóló 113/2013.(VI.13.) számú határozatában döntött arról, hogy a Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézményt gesztor önkormányzatként társulásban kívánja működtetni 2013. július 1. napjától Heréd és Rózsaszentmárton községekkel együtt.

A feladatellátás a Családsegítés és gyermejjóléti szolgáltatás és bentlakásos Idősek Otthona szolgáltatás.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzéshez a Polgármesteri Hivatali és a KSH rendszerben fellelhető adatokat használtuk fel. Adatforrásként továbbá az önkormányzat által ellátott feladatok, ill. az önkormányzati törekvések bemutatására kértünk még intézményi adatokat a Napsugár Óvoda és Bölcsődétől, a Hunyadi Mátyás Általános és Alapfokú Iskolától, valamint a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézménytől, melynek része a Védőnői hálózat is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A település roma lakosságára nincs számszerű adatunk, de vannak családok, akik roma nemzetiségűnek vallják magukat, ők kérik, hogy romaként határozzák meg őket és kérik a roma érdekképviseletet is, valamint szeretnék a roma integritásuk megőrzésére irányuló lehetőségeket megtartani. Ezek kidolgozására és megvalósítására is megalakult a Lőrinci Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, mely célul tűzte ki, hogy a roma integritás megőrzése és a konfliktusmentes együttélés elősegítése érdekében rendszeresen részt vesz a helyi programokban, így pl. Városnap, Főzőverseny, Labdarúgó torna – ami egyéni szervezésen alapul, valamint szeretnének a jövőben foglalkozásokat tartani, ahol a nyelvüket és kultúrájukat örökíthetnék át a jelenlegi/ jövőbeni fiatal nemzedéknek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településen a vagyoni típusú adók (gépjármű adó és építményadó) tekintetében a díjfizetés elmaradása a nem fizetők hátrányos helyzetéből fakad. Ezen családok adó befizetési képessége gyenge, ők az összes adótartozás 1-5%-át teszik ki.

Összességében elmondható, hogy a település a régióban adóerőképességét tekintve jónak tekinthető.

A személyszállítási díjtartozás az összes lakásállományhoz (2000 lakás) képest 10%-ot tesz ki. A 2012-es nem fizetésre vonatkozó adatokat tekintve ez a szám kb. 226, ami már behajtásra való átadást mutat. A díjtartozás meg nem fizetése is a fogyasztók, lakosság hátrányos helyzetéből fakad, de ezek könnyítésére az önkormányzat saját hatáskörén belül, önkormányzati rendeletben szabályozott kedvezményt biztosít azon hátrányos helyzetű lakosoknak, akik megfelelnek a rendelet kitételeinek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A nyilvántartott állás keresők száma 2011. évben 303 fő volt, ebből az adatból is látható, hogy ez a szám a 2008-as adathoz mérten viszonylag kis arányban nőtt. Ha figyelembe vesszük, az aktív korúak számát a településen, akkor látható, hogy ez az arány 7,69%-os, ami túlnyomó részt inkább a nőket érinti.

A nyilvántartott állás keresők száma az elmúlt évekhez képest csökkent, ami arra enged következtetni, hogy a munkavállalók egy része a településről próbál munkahelyhez jutni.

Az aktív korú lakosságból regisztrált munkanélküli állás kereső férfiak száma 2011. évben 143 fő, a nőké 160 fő. Ez 7,23% és 8,15%, ami még közepesen kedvező arány az országos átlaghoz viszonyítva.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2008	1991	2049	4040	106	5,32	101	4,93	207	5,12
2009	1995	1653	3648	144	7,22	162	9,80	306	8,39
2010	1974	2001	3975	147	7,45	162	8,10	309	7,77
2011	1964	1977	3941	160	8,15	143	7,23	303	7,69
2012	n. a.	n. a.	n. a.	n.a.	n.a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A korcsoportonkénti megoszlást vizsgálva kiderül, hogy magasabb az arány a regisztrált munkanélküliek között a 36-40 és a 46-50 éves korosztályban. A regisztrált munkanélküliek száma a 36-40 éves korosztályban, ill. a 46-50 éves korosztályban haladja meg 15%-ot. Szükséges a probléma kezelése, hogy a

pályakezdő fiatalok, ill. a nyugdíjazás előtt álló tapasztalt munkavállalók is egyenlő eséllyel vehessenek részt a munkaerőpiacon a középkorú korosztállyal szemben.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	207	306	309	303	n.a.
20 éves és fiatalabb	fő	7	5	6	6	n.a.
	%	3,38	1,63	1,94	1,98	n.a.
21-25 év	fő	30	41	36	34	n.a.
	%	14,49	13,40	11,65	11,22	n.a.
26-30 év	fő	31	48	33	28	n.a.
	%	14,98	15,69	10,68	9,24	n.a.
31-35 év	fő	30	32	41	29	n.a.
	%	14,49	12,75	13,27	9,57	n.a.
36-40 év	fő	22	35	44	47	n.a.
	%	10,63	11,44	14,24	15,51	n.a.
41-45 év	fő	20	34	38	37	n.a.
	%	9,66	11,11	12,30	12,21	n.a.
46-50 év	fő	20	41	44	47	n.a.
	%	9,66	13,40	14,24	15,51	n.a.
51-55 év	fő	31	44	37	42	n.a.
	%	14,98	14,39	11,97	13,86	n.a.
56-60 év	fő	16	24	28	33	n.a.
	%	7,73	7,84	9,06	10,98	n.a.
61 év felett	fő	0	2	2	0	n.a.
	%	0	0,65	0,65	0	n.a.

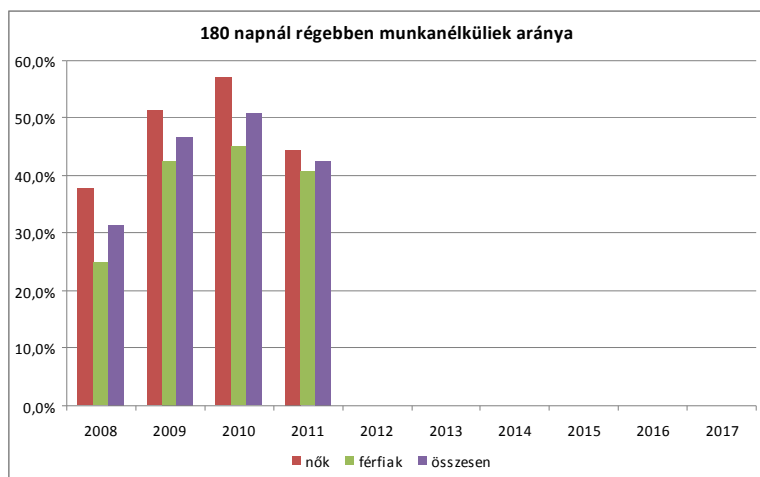
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A tartós munkanélküliek aránya a 2008-as évhez viszonyítva a 2011. évben több mint 10%-al nőtt, jelentős kiugrás tapasztalható a 2010. évi adatokban, itt is megfigyelhető a nemek között, hogy a nők vannak hátrányosabb helyzetben a munkavállalás területén. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma 2011. évben összesen 129 fő.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	106	101	207	40	25	65	37,74	24,76	31,40
2009	144	162	306	74	69	143	51,39	42,60	46,73
2010	147	162	309	84	73	157	57,14	45,06	50,81
2011	160	143	303	71	58	129	44,38	40,56	42,57
2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A pályakezdő fiatalok helyzete a település tekintetében elég jónak mondható. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2011-ben összesen 19 fő, mely a 18-29 éves (pályakezdő) korosztályhoz viszonyítva 2,26%. Elmondható, hogy a településen a pályakezdő álláskeresők aránya az évek során kis mértékben nőtt, de még mindig kezelhető problémaként jelentkezik.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemeként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	453	477	930	3	0,66	3	0,63	6	0,65
2009	445	450	895	6	1,35	4	0,89	10	1,12
2010	422	431	853	8	1,90	6	1,39	14	1,64
2011	414	426	840	10	2,42	9	2,11	19	2,26
2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettségek áttekintésére 2001-es adatok állnak rendelkezésre, és megállapítható, hogy a 15 évesnél idősebb korosztály 13,89%-a nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel. Számukra az elhelyezkedés problémája mindennapos. (3.2.5. tábla)

Az össz álláskeresők számából 2011. évet tekintve 8 fő nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel, 280 fő pedig csak a 8 általános végzettséggel rendelkezik. Elmondható, hogy a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében szükségessé válik a felnőttképzési lehetőségek feltérképezése, nyomon követése.

Az álláskeresők számából kitűnik, hogy mindössze 15 fő az, aki magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik. (3.2.6. tábla)

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	5222	2776	2446	4497	2251	2246	725	13,89	525	18,91	200	8,18
2011	n.a.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2008	207	8	199
2009	306	6	300
2010	309	8	301
2011	303	8	280
2012	326	n.a.	n. a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Arra vonatkozóan, hogy felnőttoktatás keretében hány fő végezte el a 8 általános osztályt, nincs adata a településnek, mert nincs a városban általános iskolai felnőttoktatás. (3.2.7. tábla)

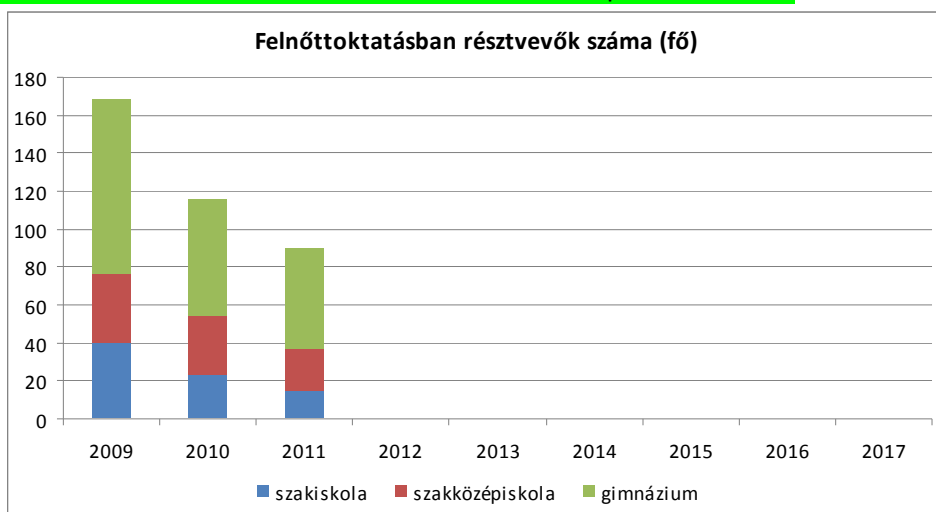
Középfokú felnőttoktatásban a kigyűjtött adatok szerint vettek részt a vizsgált időszakban. Inkább a gimnáziumi oktatást részesítették előnyben, de a tendencia csökkenést mutat az ilyen irányú érdeklődésben. Míg 2009-ben a középfokú felnőttoktatásban résztvevők száma 164 fő volt, addig a 2011. évre ez a részvétel 90 főre csökkent. (3.2.8. tábla)

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
	fő		
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR/Oktatás

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

Lőrinci Város Önkormányzata az Mötv. 15.§-a értelmében a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A közfoglalkoztatás keretein belül 2011. évben átlagosan 10 főt, 2012. évben 11 főt foglalkoztattak 6 órában, együttműködve a Heves Megyei Munkaügyi Központtal. A közfoglalkoztatottak nemenként kb. 50-50%-ban jutottak munkalehetőséghez. A dolgozók parkrendezésben, és a közterületek rendbe tételében vettek részt.

Lőrinci tágabb területén 3 foglalkoztató is a végez közfoglalkoztatást, ezek: KÖVIZIG, ZAVIT, Lőrinci Önkormányzat. Ezek a Lőrinciben élő foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők nagy részének tudnak munkát biztosítani különböző időszakokra.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényező (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok, stb.)

Lőrinci Város elhelyezkedése közlekedés szempontjából nagyon kedvező. 10 km-re található a Hatvani Járási központ, ahol Munkaügyi kirendeltség is működik. A Járási központ megközelíthető autóbusszal, valamint a vasúti közlekedés is biztosított a településen élők részére.

Az önkormányzat a saját 100%-os tulajdonában lévő Lőrinci Város Kft. berkein belül valósítja meg az önkormányzati kötelező feladatellátás teljesítését, úgy mint: zöldterület kezelés, közétkeztetés, intézményi karbantartás.

A Lőrinci Város Kft 2010 óta működik, és igyekszik csökkenteni a városban élő munkanélküliek számát. Igyekszik helyi lakosokat hosszú távon foglalkoztatni. Jelenleg 65 fő munkavállalója van, melyből 9 fő tanuló. 60 fő lőrinci lakóhelyű, 9 fő, az alkalmazását megelőzően tartósan munkanélküli volt. A Kft. együttműködik a Munkaügyi Központtal, szoros kapcsolatban áll az önkormányzat szociális osztályával.

Az önkormányzat és vele együtt a Kft. folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázatokat, próbál olyan projektekbe bekapcsolódni, amik a helyi munkanélküliség csökkentését célozzák meg.

e) a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen, továbbképzéshez való hozzáférésük.

Az Önkormányzat a Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény keretein belül 2012. évig Foglalkoztatási Információs Pontot üzemeltetett a településen belül, ahol a munkanélküliek a Munkaügyi Központ ajánlataiból is válogathattak szakember segítségével. Ezzel is biztosította az önkormányzat, hogy a munkanélküli lakosság információhoz jusson. A FIP pont jelenleg nem működik.

Segítséget kaphatnak a munkát keresők a Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézőitől, valamint a Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Szolgálat munkatársaitól.

A Heves Megyei Munkaügyi Központ Hatvani Kirendeltsége 10 km-es távolságra van a településtől, ami jól megközelíthető autóbusszal. A Központ munkatársai segítséget nyújtanak a képzésekben és programokban való részvétel feltételeiről. A Központ rendszeresen tájékoztatást küld az önkormányzatnak az álláslehetőségekről és azokról a képzésekről, melyekben hiányszakmákra képeznek át munkaerőt.

Elmondható, hogy helyben is, és a szűk térségben is van olyan lehetőség, ami megkönnyíti a foglalkoztatást és munkavállalást.

f) a munkaerőpiaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerőpiaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Lásd. e) pont kifejtett hozzáférési lehetőség.

g) a mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat tekintetében ez az adat nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Lőrinci város önkormányzata semmilyen hátrányos megkülönböztetést nem alkalmaz, így ez az adat nem releváns.

Összességében elmondható, hogy a település foglalkoztatási problémájaként elsősorban a pályakezdő munkanélküliek (11,22%), ill. a nyugdíjkorhatárt még el nem érő 45-60 éves korosztály (15,41 %) jelentkezik.

A munkanélküliségi rátának emelkedése, illetve a 180 napnál régebben regisztrált, tartós munkanélküliek számának intenzív növekedése a jellemző.

A 2001. évi adatok alapján kimutatható, hogy a 15 évesnél idősebb lakosság 10%-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, mely ma a regisztrált munkanélküliek arányában figyelhető meg, ez ma 78%, ezen felül az általános iskolát ugyan elvégeztek, de képesítéssel nem rendelkezők aránya 4,5%. Ezen számok alapján elmondható, hogy a munkanélküli lakosság nagy százaléka nem rendelkezik a munkaerőpiac által megkövetelt alapfokú, illetve középfokú iskolai végzettséggel.

Ennek következményeként elmondható, hogy az alacsony iskolázottság nagymértékben nehezíti ezen csoport elhelyezkedési lehetőségeit.

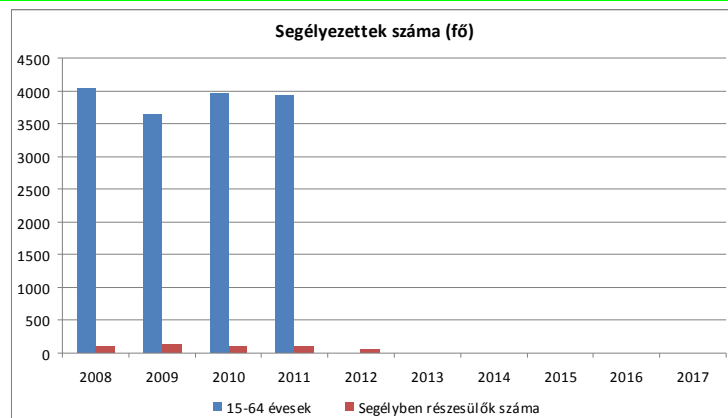
A továbbiakban a lakossági igényfelmérést követően felnőttképzési lehetőségek felkutatása jelentkezhethet megoldásként.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Lőrinci lakói kedvező szociális feltételek között élnek. A települési önkormányzat a rászorulókat szociális helyzetük és rászorultságuk alapján pénzbeli vagy természetbeni juttatásban részesíti a megfelelő törvényi szabályozás alapján.

Az álláskeresői segélyben részesülők száma az aktív korú lakossághoz képest a vizsgált időszakban 2,1-2,4% között mozgott, elmondható, hogy kismértékben emelkedő tendenciát mutat. Az álláskeresői járadékra jogosultak száma arányaiban a felére csökkent az utóbbi két évet nézve. 2008-ban 84 fő, 2009-ben 128 fő, 2010-ben 98 fő, 2011-ben 93 fő, 2012-ben 47 fő részesült álláskeresői segélyben. Az e szociális ellátásokra való jogosultak köre is az erre vonatkozó törvényi szabályozás változásával együtt szűkült.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

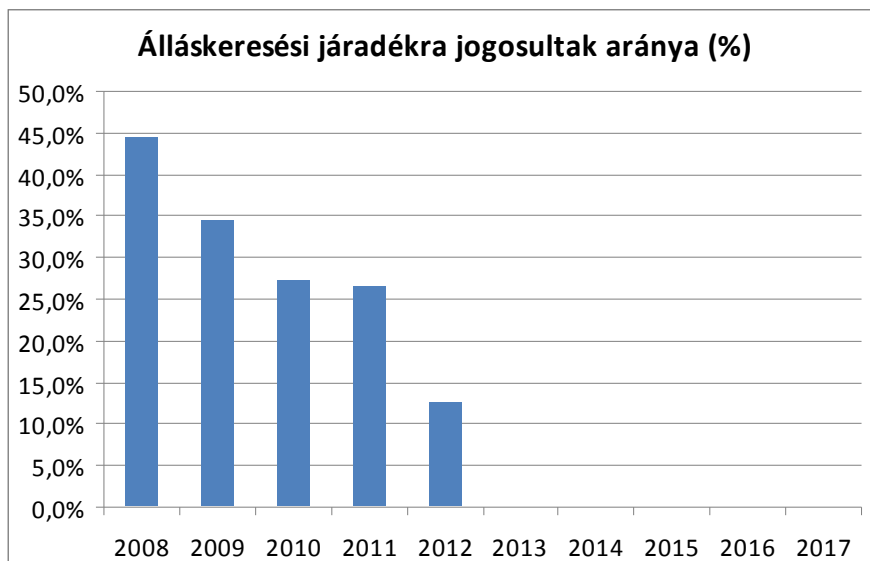

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési járadékra jogosultak száma, a rendszeres szociális segélyben és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma a 2008-2012-es időszakban csökkent.

A rendszeres jövedelem nélkül élők egyre kisebb mértékben jutnak hozzá a támogatásokhoz a törvényi szabályozás változása miatt.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás esetében a csökkenésre hatással van a közmunkaprogram is, mivel vannak olyan foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, akik nem vállalják a közmunkaprogramban való részvételt, vagy ha igen, akkor a meghatározott 30 nap letelte előtt kilépnek a programból, ezzel is kizárva magukat a FHT jogosultsági köréből.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	44	1,1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009	10	0,27	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2010	15	0,38	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	31	0,79	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Lőrinci Város mindhárom település részen (Selyp, Lőrinci, Mátravidéki Erőmű) rendelkezik felnőtt háziorvosi körzettel, ebből egy körzet jelenleg helyettesítés útján van ellátva, de a feladatellátás megoldott.

Az Erőműi településrészen lévő rendelőben korszerűen felújított és felszerelt fogorvosi szolgáltatás is van, ami lefedi Lőrinci közigazgatási területét, valamint a Lőrinci részen található rendelőben végzi munkáját a házi gyermekorvos.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	n. a.	4	1
2009	n. a.	4	1
2010	n. a.	4	1
2011	n. a.	4	1
2012	n. a.	4	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma nőtt. A legmagasabb adat 2010-ben mutatható ki, akkor ez 334 volt, míg 2011-ben ez csökkent 287-re a törvényi szabályozás miatt.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesítettek száma 2008-2011-es időszakban növekedett.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	15
2009	20
2010	15
2011	23
2012	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A 2011. évi KSH adatoknak megfelelően a város lakásállománya 2.316 db.

- A lakásállomány 95%-a van csatornahálózatra kötve.
- A házak 90%-ában van vezetékes víz, 80%-ában gáz.
- A szervezett hulladékszállítás a város közigazgatási területén biztosított volt (külső vállalkozóval), 2008-2011. évi időszakban, jelenleg ezt az önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő Lőrinci Város Kft. végzi.
- a településen lévő üres lakóházak száma kb. 15-20 db

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat 2008-ban még 15 db bérlakással rendelkezett, ebből a 2012. évre értékesítésre került 2 db lakás. A jelenlegi bérlakásállomány 13 lakás, melynek folyamatos kihasználása az önkormányzat célja, ezért az üres lakások folyamatosan meg vannak hirdetve pályázat keretében.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	2318		15		0		0	
2009	2317		14		0		0	
2010	2317		14		0		0	
2011	2316		13		0		0	
2012	n.a.		13		0		0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat nem rendelkezik szociális lakásállománnyal az ideiglenesen bajban kerülő családok számára, de a szociális szakemberek erre megfelelő segítséget nyújtanak. A tervek között szerepel egy ingatlan megvásárlása és szociális lakhatás céljára történő felhasználása. Ezzel a kérdéssel jelenleg is foglalkozik a Képviselő-testület Egészségügyi és Szociális Bizottsága.

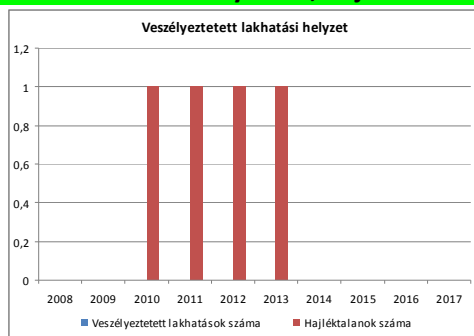
c) egyéb lakáscélra használt nem lakás célú ingatlanok

Az önkormányzat jelenleg nem rendelkezik adatokkal arra vonatkozóan, hogy egyéb lakás céljára használt, de nem lakáscélú ingatlant használnának.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A város viszonylatában a hajléktalanság kis számban ugyan, de megjelenik. A hajléktalanok száma 1 fő a településen. Hivatalosan hajléktalan, viszont lakhatása megoldott, mert a helyi Római Katolikus Plébánia biztosítja számára a külterületen való elhelyezést egy komfort nélküli építményben.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

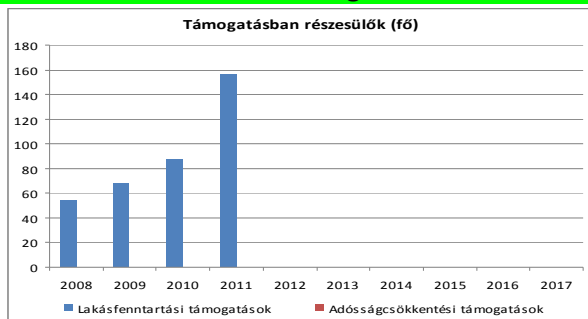

Forrás: önkormányzati adatok

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2011. évben ugrásszerű, a 2008-as évhez képest háromszoros adatot mutat. 2008-ban 54, 2009-ben 68, 2010-ben 87, 2011-ben 156.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A városban élő lakosság adósságkezelési helyzetéről, adósságállományáról adattal nem rendelkezünk, de tapasztalataink alapján az országos átlaghoz hasonló tendenciák figyelhetők meg. Adósságcsökkentési támogatást nem igényeltek, erről adattal szolgálni nem tudunk.

g) lakhatás, egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Lőrinci város külterületén főleg vállalkozások találhatóak. Elvértve akad 1-2 család, aki a város határában lévő Bioházsor-ban lakik. Az ő hozzáférésük a közszolgáltatásokhoz megfelelő. A személyszállítás megoldott a település azon részén is. A közlekedés szempontjából rendelkeznek buszmegállóval, 15 percre található a központi buszmegálló, 20 percre a vasútállomás. 15 percre található tőlük a háziorvosi rendelő és a gyermekorvosi rendelő is. A terület teljesen közművesített, lakhatásra megfelelő.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szegregátum kritériumai alapján nincs ilyen településrész Lőrinciben.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése az önkormányzatok számára kötelező feladatként előírja az egészségügyi alapellátásról, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatásokról való gondoskodást.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- védőnői ellátásról,
- Iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A városban egy tartósan betöltetlen orvosi praxis van, a körzet ellátása helyettesítéssel történik a körzet fenntartója és működtetője Lőrinci Város Önkormányzata. Az iskolaorvosi feladatokat ellátása két háziorvos által biztosított, valamint 2012. évtől a bölcsődei ellátás tekintetében is biztosított az orvosi ellátás.

A védőnői ellátás 3 körzetben történik, mindhárom körzet betöltött. A védőnők ellátják az óvodai és iskolai védőnői feladatokat is.

A védőnői feladatok minél színvonalasabb ellátására a város képviselő-testülete nagy figyelmet fordít, ezért is támogatta azon kezdeményezést, hogy a város egy új, korszerű, felszerelt épülettel gazdagodjon. 2006. évben átadásra került a Védőnői tanácsadó új épülete, ami a Megyei Területfejlesztési Tanács segítségével pályázati forrásból valósult meg Lőrinci Város Önkormányzata 39/2005.(IV.14.) számú önkormányzati határozata értelmében. Az épület a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény szomszédságában került kialakításra, ezzel is segítve a védőnői munkát, hogy napi, közvetlen kapcsolatot tudjon tartani a szociális ellátó intézmény dolgozóival.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A háziorvosok és a védőnők nagy figyelmet fordítanak a prevenció előadások megtartására.

A védőnők a saját iskolai védőnői körzetük szerinti intézményben rendszeresen tartanak prevenció előadásokat a kábítószeres káros hatásairól.

A Magyar Vöröskereszt és a védőnők szervezésében gyakorta kerül sor a településen szűrővizsgálatok lefolytatására. Ezek a szűrővizsgálatok többnyire ingyenesek, a lakosságot nagy számban érintik. (Ilyenek pl: nőgyógyászati szűrővizsgálat, szemészeti szűrővizsgálat, véradás)

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az általános iskolában fejlesztőpedagógus áll azon gyermekek rendelkezésére, akik tanulási nehézségekkel küzdenek.

Az intézményekben logopédiai szakszolgálat áll rendelkezésre. A nevelési tanácsadó szolgáltatásai Hatvanban vehetők igénybe.

Szülői segítség kérés alapján, vagy egyedi döntés szerint, ha szükségesnek látja a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény dolgozója, kéri a Heves Megyei Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság szakvéleményét magatartászavar esetén.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetéssel kapcsolatos feladatok a Lőrinci Város Kft. feladatkörébe tartoznak a településen.

A közétkeztetés kettős feladatát egyrészt a gyermekek élettani igényeinek megfelelő összetételű, jellegű és élvezeti értékű táplálékhoz juttatása, másrészt az étkező gyermekek kialakulóban lévő táplálkozási szokásainak, ízlésének, táplálkozási magatartásának és étkezési kultúrájának formálása, kedvező irányú befolyásolása jelenti. Mindennek szerepe van a helyes táplálkozás szemléletének, gyakorlatának megismertetésében, elfogadtatásában, az egészség megőrzésében.

A szolgáltató nagy figyelmet fordít a gyermekek és idősek megfelelő, egészséges étkezésére. Gyakran szerepel az étlapon idény zöldség, gyümölcs, ill. főzelék, tej, vagy savanyított tejtermék, teljes kiőrlésű péksütemény.

Figyelembe veszi az ajánlott mennyiségeket a só és cukor használata terén. Sózásra jódzott sót használnak, az ételek ízesítésére friss, vagy szárított fűszernövényeket.

Az egészséges életmódra való nevelés propagálása érdekében az általános iskolában minden gyermek naponta ingyenesen kap gyümölcsöt az alsó tagozatban.

Városunkban a gyermekélelmezés tekintetben mintegy 8-12 gyerek az, aki sajátos táplálkozási igényű. Korcsoportos megoszlás tekintetben jelenleg ez inkább az óvodára korlátozódik. Eddig a szülők oldották meg ezen gyermekek étkeztetését, de mivel igény mutatkozik arra, hogy a központi konyha vegye át ezt a feladatot, szeptembertől a Lőrinci Város Kft fogja ellátni ezen gyermekek étkeztetését is. A sajátos étkeztetésű gyermekek között mind a diétás mind pedig a tej és lisztérzékenységben szenvedő gyermekek is beletartoznak.

Sajnos vannak olyan családok, ahol a napi étkezés problémát jelent. Lőrinci Város Önkormányzata 22/2005.(XI.24.) számú önkormányzati rendelete a gyermekétkeztetés térítési díjának szociális alapon történő mérsékléséről rendelkezik, mely alapján a hátrányos helyzetű családok gyermekeik után 50%-os, vagy 100%-os térítési díjkedvezményben részesülnek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Lőrinci Város önkormányzata szíven viseli a város sportéletét. A város területén 3 db szabadtéri futballpálya áll rendelkezésre, mely a Lőrinci Város Kft. gondozása alatt áll, de nyitott, használata ingyenes.

2011. évben az önkormányzat vásárolt és felállított egy műfüves sportpályát, ami a Lőrinci Város Kft. kezelésében működik. Az önkormányzat biztosította köznevelési intézményei részére ennek ingyenes használatát a délelőtti órákban, míg a délutáni és esti órákban bérlet útján igénybe vehető. A bérleti díjak kizárólag a fenntartás költségeit kell, hogy fedezzék.

A térségben először és egyedül Lőrinci Város Önkormányzata vásárolt és állított fel egy 15 elemből álló szabadtéri kondiparkot közigazgatásilag a település közepén, hogy mindenkinek egyenlő hozzáférést biztosítson a sportoláshoz. A kondipark használata mindenki számára ingyenes és hozzáférhető. Kihasználtsága nagy, főleg a nyári időszakban.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A családgondozás területén kevés család van kapcsolatban az Szociális Intézménnyel. A roma lakosság tekintetében a főként a kötelezettségeik teljesítése miatti mulasztás miatt vannak az intézmény látókörében.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Lőrinci város önkormányzata semmilyen hátrányos megkülönböztetést nem alkalmaz, így ez az adat nem releváns.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A városban működő Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény a hátrányos helyzetű gyermekeknek délutáni együttanulást biztosít, ingyenesen, ezzel önként vállalja a felzárkóztatásukat.

A korábbi évek tapasztalataira építve a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény nyári táboroztatás keretében vállalja 2x1 héten át a hátrányos helyzetű gyermekek felügyeletét és foglalkoztatását, étkeztetését. A felmerülő költségeket és eszközöket a helyi vállalkozások, és magánszemélyek segítségével támogatási formában szerzik be. Nagy segítséget nyújt a táborok megvalósításában a Magyar Vöröskereszt helyi szervezete is.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Lőrinci Város Önkormányzata éves programtervében széles skálán jelennek meg a kulturális programok, melyek ingyenesek a város lakossága részére. (Fáklyás futás, városi gyermeknap, Városnap, Mindenki karácsonya, egyéb kulturális programok) A Művelődési ház mindenki előtt nyitott, mely számtalan foglalkozással várja a lakosságot.

Lőrinciben működik Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, így törvényi kötelezettségének eleget téve évente legalább egy közmeghallgatást tart. A közmeghallgatáson beszámol az addigi tevékenységéről. A közmeghallgatás látogatottsága kicsinek mondható. Több nemzetiségi lakos részvételével átfogóbb képet lehetne kapni a nemzetiséget foglalkoztató problémákról.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az együttélés során etnikai konfliktusok nem jellemzőek, a város tekintetében nem releváns.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi programokra a városi vállalkozások, az önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat felajánlásokat tesz (pl. gyümölcs, csokoládé) amely a lakosság körében szétosztásra kerül.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Lőrinci Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, célul tűzte ki, hogy a roma integritás megőrzése és a konfliktusmentes együttélés elősegítése érdekében rendszeresen részt vesz a helyi programokban, így pl. Városnap, Főzőverseny, Labdarúgó torna – ami egyéni szervezésen alapul, - valamint szeretnének a jövőben foglalkozásokat tartani, ahol a nyelvüket és kultúrájukat örökíthetnék át a jelenlegi/ jövőbeni fiatal nemzedéknek.

A Lőrinci Cigány Nemzetiségi Önkormányzata rendelkezik együttműködési megállapodással. Többek között Lőrinci Város Önkormányzata irodahelyiséget biztosít részükre, valamint gazdálkodási, ügyviteli feladataik ellátásában segítséget nyújt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Lőrinci Városban az elszegényedés folyamatának problémái között a, a város lakosságszám csökkenése, a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliség, az alacsony iskolázottság, szakképzetlenség, ill. a lakhatással összefüggő problémák szerepelnek.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

lakosság szám csökkenése	Munkahelyteremtés
alacsony iskolázottság	felzárkóztató képzések szervezése
szakképzetlenség	Szakképzettség növelése a Munkaügyi Központ támogatásával,
munkanélküliség, tartós munkanélküliség	munkahelyteremtés, beruházások, Lőrinci Város Kft. részére pályázatok figyelése, munkavállalók részére szemléletformálás
szociális lakhatás nincs megoldva	Pályázat keresése szociális célú lakások kialakítására

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. Törvényében kihirdette a Gyermekek jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) számú határozatával a „Legyen jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja az volt, hogy csökkentse a gyermekek és családok nélkülözését, javítsa a gyermekek egészségügyi esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre helyezi a hangsúlyt, akiknek az érdekei csorbulnak.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Lőrinci Városban a 0-14 éves korú gyermekek száma 2011. évben 898 fő volt. Ez 59 fővel kevesebb, mint a 2001. évben. A városban élő 0-14 éves korosztály aránya az összlakossághoz képest 2011. évben 15,32 %. A nemek szerinti megoszlást vizsgálva megfigyelhető, hogy a férfiak vannak 2,54%-al többen.

Az élveszületések száma is jelentősen csökkent a vizsgált 2008-2011-es időszakot nézve, míg 2008-ban 74 volt, 2011-re ez 35-re csökkent. A városban a 0-2 éves gyermekek száma 144 fő. Ami az összlakosság arányát tekintve 2,4%.

Elmondható, hogy a városban a vizsgált időszakban felére csökkent a születésszám. A legtöbb családban 1-2 gyermek van, három, vagy több gyermeket nevelő családok száma 86, a városban 6-7-8 gyermekes család is akad.

A helyi ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, támogatásokat (ruházat, élelmiszer) és védelmet nyújt az arra rászorulóknak, mindez a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenységbe (szociális háló) bekapcsolódnak házi orvos, gyermekorvos, óvónők, védőnők, szociális ellátó intézmény munkatársai, pedagógusok és pártfogók, rendőrség, polgárőrség, esetenként az ügyészség is. A városban a gyermekvédelmi alapellátás kiépült, a preventív gyermekvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekszegénység csökkentése intézkedést igényel. A Szociális Ellátó és Gyermekejóléti Intézmény munkatársai, a védőnők már az anya védőnőnél történő jelentkezése pillanatától figyelemmel kísérik a születendő gyermek lakhatási, egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi helyzetét, ha szükséges team

munkával segítenek a gyermeket nevelő család esélyeinek javításában. A gyermek születése pillanatától segítenek a gyermeket nevelő család esélyeinek javításában.

Nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó. A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

Az adatok alapján elmondható, hogy mind a védelembe vett kiskorú gyermek, mind a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma csökkent az elmúlt időszakban.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	19	n.a.	213
2009	25	n.a.	25
2010	12	n.a.	112
2011	15	n.a.	104
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermek esélyegyenlőség egy sajátos csoportját alkotják a fogyatékkal élő gyermekek. A fogyatékkal élő gyermeket nevelő családok helyzete még nehezebb, szociálisan még hátrányosabb.

Lőrinciben 10 fő fogyatékkal élő gyermek él, az ő nappali elhelyezésük megoldott, egy részük Hatvan városában speciális oktatásban vesz részt, másik részük Egerben van bentlakásos intézményben.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a vizsgált időszakban kis mértékben csökkent, míg a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 3-ról 39-re nőtt. A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számáról elmondható, hogy ugrásszerűen megnövekedett.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	357	3
2009	303	12
2010	336	24
2011	345	39
2012	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A település tekintetében nem releváns.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes étkezésben résztvevők száma az óvodai ellátásban növekvő tendenciát mutat, ugyanez mondható el az ingyenes tankönyvben részesülők számáról is. Egyre több család igényli és lesz jogosult ezen kedvezmények igénybe vételére, a kedvezményekhez való hozzáférésük megfelelően biztosított a településen.

A nyári étkezésben részesülők száma csökkenést mutat, az állami finanszírozás mértékének csökkenése miatt, ehhez a kedvezményhez kisebb a hozzáférés esélye. Meg kell jegyezni, hogy településünk nem szerepel a leghátrányosabb települések között.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	57	n.a.	n.a.	227	n.a.	70
2009	70	n.a.	n.a.	231	12	76
2010	84	n.a.	n.a.	255	25	65
2011	83	n.a.	n.a.		31	30
2012	74	116	32	264	25	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat/Intézményi adat

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Lőrinci Város Önkormányzata arra vonatkozóan nem rendelkezik adattal, hogy milyen számban élnek a településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek. Ez az adat a település tekintetében nem releváns.

A gyermekek egészséges fejlődésének feltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőséggel bír a közétkeztetés, amit a Lőrinci Város Kft végez a településen, valamint a már hivatkozott helyi rendelet, ami a hátrányos helyzetűek részére anyagi támogatást nyújt.

2012. évben a közoktatási intézményi feladatok mindegyike ellátott volt az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben: 1 bölcsőde, 1 óvoda (3 telephelyen) 1 általános iskola (2 telephelyen) 1 középfokú iskola működött.

Az alapfokú művészetoktatás helyben elérhető.

Lőrinci Városban hosszú éveken keresztül nem volt megoldott a gyermekek **bölcsődei ellátása**. Reagálva a problémára Lőrinci Város Önkormányzata 2010-ben pályázatot (ÉMOP-4.3.1./A-09-2010-0018 „Lőrinci Város Óvoda felújítása és Bölcsőde kialakítása”) nyújtott be. Az épület átadása 2011-ben történt meg. A projekt keretében a város gazdagodott egy felújított, korszerű, akadálymentesített 238 m² alapterületű intézménnyel, melyből 85 m² területű bölcsőde lett kialakítva. A bölcsődei ellátás kialakításával az önkormányzat célja a szülők munkaerő-piacra való visszatérése, munkahelymegtartó esélyének javítása volt.

2012/2013. nevelési évben a bölcsőde engedélyezett férőhelye 12 fő, mely 100%-ban kihasznált.

Az **óvodai ellátás** biztosított a városban, az ellátást egy óvoda végzi, három telephelyen (egyik a már fentebb említett felújított telephely, ahol a bölcsődével egy épületben található) működik.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatos képzésen vesznek részt. Valamennyi telephelyen az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, ennek előnyeit élvezik a HH/HHH gyermekek is. Logopédiai foglalkoztatás megoldott 1 fő logopédus alkalmazásával.

Az intézménybe beírt gyermekek száma 2012/2013. évben 185 fő. Az intézményben a hátrányos helyzetű gyermekek száma 41 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 18 fő. 2012-ben az óvodai férőhelyre várakozó nem volt.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	16	27	29	28	3	103
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	1	0	1
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	5	14	15	8	0	42
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3	8	9	6	0	26
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	2	3	2	0	8
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	10	31	20	21	0	82
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	5	13	10	7	0	35
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	4	4	3	4	0	15
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	3	3	1	3	0	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A Hunyadi Mátyás Általános és Alapfokú Művészeti Iskola 2 telephelyen működik a városban. Az általános iskolai tanulók száma 416 fő.

Az önkormányzat 2008-ban pályázatot (TIOP-1.1.1.-071-2008-0748 „Iskolafejlesztés Lőrinciben”) nyújtott be az iskola számítógépes eszközeinek fejlesztésére, így 2012. tanév elejére átadásra került az intézmény két telephelyén a „számítógéppark”, 6-6 db projektor és interaktív tábla, ami nagyban hozzájárul a gyermekek oktatásához.

A pedagógusok képzettsége és innovációs készsége megfelelő a kompetenciafejlesztés és az egyéni differenciálás terén. A Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében szinte valamennyi pedagógus érintett volt és részt vett módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése részben önkormányzati, részben Európai Uniói forrásból valósult meg a TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0210 „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben” című pályázat keretében.

A Hunyadi Mátyás Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában megoldott a gyermekek fejlesztése 1 fő fejlesztőpedagógus alkalmazásával.

A településen megoldott az általános iskolás gyermeke napköziben való elhelyezése. A napközit a 2011/2012-es tanévben az általános iskolai tanulók 25%-a vette igénybe.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	241	214	455	104	22,9%
2011/2012	217	199	416	104	25,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	10	8	18	n.a.	n.a.	0	2
2011/2012	10	7	17	n.a.	n.a.	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2012. évben Lőrinci Város fenntartásában működött a **Március 15. Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium**. A középfokú intézmény felújítására is nagy gondot fordított az önkormányzat, és 2008-ban indította el az ÉMOP-4.3.1./2/2F-2f-2009-0022 számú „Március 15. Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium A és D épületének teljes felújítása” című pályázatát. A pályázat keretében a középfokú oktatási intézmény A és D épülete akadály mentesítve lett és korszerű, új épület fogadta a diákokat a 2010. decemberi átadás után.

A középiskola is részesült a TIOP-1.1.1.-071-2008-0748 „Iskolafejlesztés Lőrinciben” című pályázati forrásból és így ott is elhelyezésre kerültek számítógépek, projektorok és interaktív tábla is.

A jogszabályi változások hatására 2013 januárjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ lett az általános iskola esetében a fenntartó, a Március 15. Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium esetében pedig a fenntartó és a működtető is.

A Napsugár Óvoda és Bölcsőde továbbra is az önkormányzat fenntartásában működik tovább.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Lőrinci településen nincsenek szegregált, telepszerű környezetek, az adat a város tekintetében nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői, részben az iskolaorvosi hálózaton keresztül. A bölcsődében, óvodában, iskolában zajló szűrések rendszeresek, tervezettek, és tanácsadás egészíti ki őket.

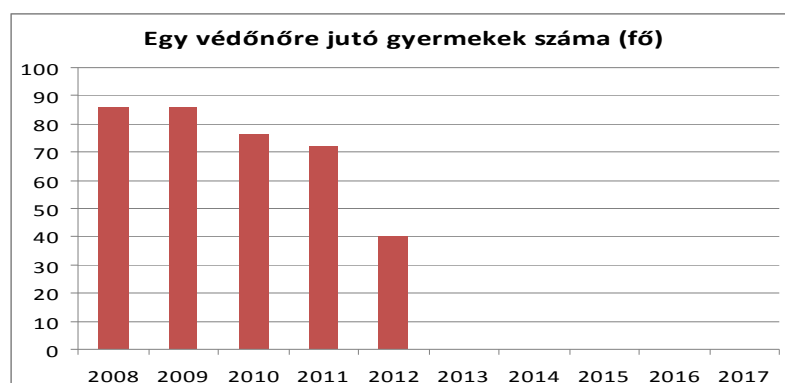
Lőrinci Városban a védőnői álláshelyek száma 3, mindhárom évek óta betöltött.

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma a 0-3 éves korosztályi adatok szerint az utóbbi évek (2010-2012.) tekintetében a felére csökkent, ami felróható a gyermekvállalási kedv csökkenésének, a bizonytalan megélhetési helyzetnek, a munkanélküliségnek.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	3	86
2009	3	86
2010	3	76
2011	3	72
2012	3	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnőhöz a családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémával. Nagyon sokszor elég a beszélgetés ahhoz, hogy kiutat találjanak egy-egy élethelyzetből. A problémásabb esetekben segítséget nyújtanak, vagy jelzéssel élnek a családsegítő szolgálat munkatársa felé. A szociális háló része a védőnői szolgálat is, jelzéseik hasznosak. Az esetek megbeszélése rendszeres, a kapcsolat folyamatos.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A városban 1 fő házi gyermekorvos dolgozik. A rendelő a város központjában van, megközelíthető akár autóbusszal, de akár vasúton is.

A gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés biztosított, Hatvan városban van szakorvosi és kórházi ellátás is. A távolság 10 km, a közlekedés jó, akár autóbusszal, akár vasúton megközelíthető.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	37974	10476	27498
2009	1	36172	11586	24586
2010	1	37749	10605	27144
2011	0	35934	9984	25950
2012	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A városban sem családi napközi sem pedig speciális ellátás nem működik, az adat nem releváns a település tekintetében.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekvédelmi törvényben megfogalmazott kötelezettségek alapján a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése a meglévő veszélyeztetettség megszüntetése, a gyermek családban történő nevelésének az elősegítése a legfőbb feladata. Ezt családgondozással, a szolgáltatások közvetítésével, tanácsadással látja el az Intézmény.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi munka eredményességét erősíti a segítő szakmák jelenléte az intézményekben. A segítő munka aktív részesei a fejlesztő pedagógusok, gyermek és ifjúságvédelmi felelősök, melyek minden nevelési intézményben megtalálhatóak. Iskola 2 fő, óvoda 1 fő.

A gyermek és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárásában, megszüntetésében, kialakulásuk megelőzésében.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Gyermekeket és gyermekes családokat érintő krízishelyzet esetén segítséggel szolgálhatnak a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény családgondozó munkatársai, valamint a Védőnői szolgálat védőnői is.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Lőrinci Város önkormányzata szívén viseli a város sportéletét. A város területén 3 db szabadtéri futballpálya áll rendelkezésre, mely a Lőrinci Város Kft. gondozása alatt áll, nyitott, használata ingyenes.

2011. évben az önkormányzat vásárolt és felállított egy műfüves sportpályát, ami a Lőrinci Város Kft. kezelésében működik. Az önkormányzat biztosította köznevelési intézményei részére ennek ingyenes használatát a délelőtti órákban, míg a délutáni és esti órákban bérlet útján igénybe vehető. A bérleti díjak kizárólag a fenntartás költségeit kell, hogy fedezzék.

A térségben először és egyedül Lőrinci Város Önkormányzata vásárolt és állított fel egy 15 elemből álló szabadtéri kondiparkot közigazgatásilag a település közepén, hogy mindenkinek egyenlő hozzáférést

biztosítson a sportoláshoz. A kondipark használata mindenki számára ingyenes és hozzáférhető. Kihhasználtsága nagy, főleg a nyári időszakban.

Lőrinci Város Önkormányzata létrehozta a Lőrinci Kultúrájáért és Sportjáért Közhasznú Alapítványt, melynek alapító okiratában szerepel a városban élő hátrányos helyzetű fiatalok kulturális és sport célú támogatása. Az alapítvány a létrehozása óta több sportegyesületnek, civil szervezetnek, sportoló hátrányos helyzetű gyermeknek nyújtott támogatást céljai eléréséhez.

Az általános iskolában sportfoglalkozás működik délután szakkör keretében. A gyermekek hozzáférése egyenlő. A részvétel váltózó számú, de érdeklődés mindig van a sportprogramok iránt.

3 éve a Lőrinci Városi Sport Club részt vesz a TAO pályázaton, ami keretén belül az MLSZ támogatásával valósul meg a helyi utánpótlás nevelés, azon belül is a Bozsik – program a városban. A pályázat az U7-U19 éves korosztály számára biztosít sporttevékenységet.

A heti 2-3 alkalommal megtartott foglalkozás keretében a gyermekek futballozhatnak, mérkőzéseken vehetnek részt. Az óvodás és általános iskolás korosztály létszáma megközelíti a 60 főt, a középiskolás korosztály létszáma 20 fő körüli. A Bozsik-programban 30-35 fő 7-11 éves korosztályba tartozó gyermek vesz részt. A résztvevők 90%-a helyi illetőségű gyermek, akinek a sporttevékenység ingyenesen biztosított ilyen formában is. A résztvevők tekintetében szegregáció nincs, sem nemi, sem faji, sem szociális tekintetben.

A további sportprogramok, sportrendezvények megszervezésére az önkormányzat keresi a pályázati lehetőségeket. Évekkel ezelőtt elindult egy kezdeményezés a Lőrinci Kultúrájáért és Sportjáért Közhasznú Alapítványon belül, hogy Lőrinci város is gazdagodjon egy uszodaépülettel. A források jelenleg még nem biztosítottak a megvalósításra, de pályázat keretében megoldásra találnának.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A szünidei étkezés (nyári gyermekétkeztetés) és táboroztatás kiterjesztésének lehetőségére az önkormányzat keresi a pályázati lehetőségeket. Mivel sok családban a gyermekek felügyelet nem megoldott, az étkezésük nem biztosított, és a szociálisan hátrányos helyzetű családok nem tudják megfizetni a sokszor drága táborozásokat a gyermekeknek, így pályázat esetén az önkormányzat megoldaná a gyermekek elfoglaltságát.

Ingyenes tankönyvet 2009. évben 12 fő, 2010-ben 25 fő, 2011-ben 31 fő igényelt. A jogszabályi változások miatt 2012-ben már kevesebb, 25 fő tudta megigényelni ezt a támogatási formát.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A városban működő Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény a hátrányos helyzetű gyermekeknek délutáni együtt tanulást biztosít, ingyenesen, ezzel önként vállalja a felzárkóztatásukat. Augusztus hónapban ismétlővizsgákra való felkészítését is vállalja az arra rászorulóknak számára.

A korábbi évek tapasztalataira építve a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény nyári táboroztatás keretében vállalja 2x1 héten át a hátrányos helyzetű gyermekek felügyeletét és foglalkoztatását, étkeztetését. A felmerülő költségeket és eszközöket a helyi vállalkozások, alapítványok (Generációk

Alapítvány), és magánszemélyek segítségével támogatási formában szerzik be. Nagy segítséget nyújt a táborok megvalósításában a Magyar Vöröskereszt helyi szervezete is.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Lőrinci Város Önkormányzata a helyi gyermekvédelmi rendszer keretén belül minden gyermek számára gondoskodást nyújt, és fokozott figyelemben részesíti a rászoruló gyermekeket. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultsági alapon, más ellátások alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

1 fő SNI-s gyermek van az óvodában, Az általános iskolában 14 fő. Integrált intézményi oktatás keretében valósul meg az oktatásuk a Heves Megyei Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság javaslatának figyelembe vételével.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskola pszichológussal nem rendelkezik egyik intézmény sem, pedig munkájára nagy igény lenne: a gyermekekkel való egyéni beszélgetés mellett a pedagógusok is igénybe vennék a gyermekek személyiségfejlesztése során.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	180	7	198	3	180	0
2009	189	7	198	3	189	0
2010	197	7	203	3	197	0
2011	206	7	217	3	206	0
2012	185	7	217	3	185	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Megfigyelhető, hogy sok a magatartás zavaros gyermek. A velük való foglalkozás után a pszichológus hasznos tanácsokat, tapasztalatokat oszthatna meg a pedagógusokkal és szülőkkel egyaránt. Lőrinci Város Önkormányzata a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ hozzájárulásával szeretné, ha megvalósulna egy gyermekpszichológus alkalmazása az általános iskolán, ill. az óvodán belül.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nem releváns Lőrinci Város tekintetében.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A 2012. évi kompetencia mérés eredményei a Hunyadi Mátyás Általános Iskolában szövegértésből a 6. évfolyam 1393 pont (országos átlag 1472), 8. évfolyam 1492 (országos átlag 1567), matematikából a 6. évfolyam 1355 (országos átlag 1489), 8. évfolyam 1484 pont (országos átlag 1612).

A városban az oktatás hatékony, a kompetencia mérés eredményei az országos átlaghoz képest évek óta kis mértékben maradtak el.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Egyre elterjedtebb, hogy az intézmények maguk adománygyűjtési akciót szerveznek, vagy részt vesznek az adományok kiosztásában. E feladatok ellátásában civil szervezetek, vagy az egyház is részt vesz. Több alkalommal osztott élelmiszert, ill. ruházatot a Római Katolikus Egyház Lőrinci Plébániája, ill. a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény is. Kiosztásra került több raklapnyi tartós élelmiszer, ruházat, amik felajánlás után, vagy pályázati forrásból valósultak meg, (Élelmiszerbank). Az adományok szállítása során felmerült költséget egyrészt az intézmény költségvetése, másrészt az önkormányzat pénzügyi támogatása biztosítja.

Az önkormányzat a tapasztalatok alapján tudja, hogy nagy keresletti igény van ezen ingyenesen kiosztott élelmiszersegélyek iránt, így minden lehetőséget megragad, hogy csatlakozva a pályázati lehetőségekhez biztosítsa a rászoruló családok, gyermekek élelemhez, ill. ruházathoz való jutását.

A Szociális Ellátó és Gyermekvédelmi Intézmény felvállalta, hogy lakossági felajánlás útján a rászoruló családokat bútorzathoz juttatja. Az ebben való részvétele jelentős, a felajánlott ingóságok eljutnak a célcsoportokhoz.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A köznevelési rendszer átalakításával az önkormányzat fenntartó státuszból működtető státuszba került. A gyermekek fejlesztési lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.	2013. január 1. napjától a köznevelési rendszer átalakítása miatt át kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, pályázati lehetőségeket, melyeket az önkormányzat, mint fenntartó biztosított. Új fejlesztő szakemberek bevonásával kell a módszereket kidolgozni.
Gyermekpszichológus hiánya	A Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal közreműködve megoldani az iskolában, ill. a Napsugár Óvoda és Bölcsődében pszichológus foglalkoztatását.
Sportolási lehetőségek bővítése – Uszoda	Pályázat figyelés sportlétesítmény – elsősorban uszoda - építésére
Nyári táboroztatás, nyári gyermekfelügyelet nem biztosított	Nyári táboroztatásra, szabadidő hasznos eltöltésére irányuló pályázat forrás felkutatása, megvalósítás a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény és a pedagógusok bevonásával. Szabadidős programok szervezése, kulturált színterek működtetése.
Nyári gyermekétkeztetés, élelmiszercsomagokhoz való hozzáférés	A támogatás csökkenése miatt egyre kevesebb gyermek jut hozzá a nyári gyermekétkeztetéshez, ill. élelmiszercsomaghoz, pályázati forrásból megvalósítani a rászoruló gyermekek étkeztetését.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az önkormányzat és intézményei csak kevés adattal rendelkeznek a vizsgált szempontok és problémák tekintetében.

A demográfiai adatokból látható, hogy:

- a település állandó népességének 52%-a nő (3056 fő);
- az állandó lakosság 59%-a aktív korú 19-65 éves nő.

A népesség nemek szerinti aránya is mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Lőrinci városban a munkavállalási korú nők száma 2011. évben 1964 fő volt. Ebből foglalkoztatott 1804 fő, munkanélküli 160 fő. Összevetve ugyanezen férfiakra vonatkozó adatokkal, elmondható, hogy a nők foglalkoztatási aránya minimálisan kevesebb a férfiak foglalkoztatási arányához képest.

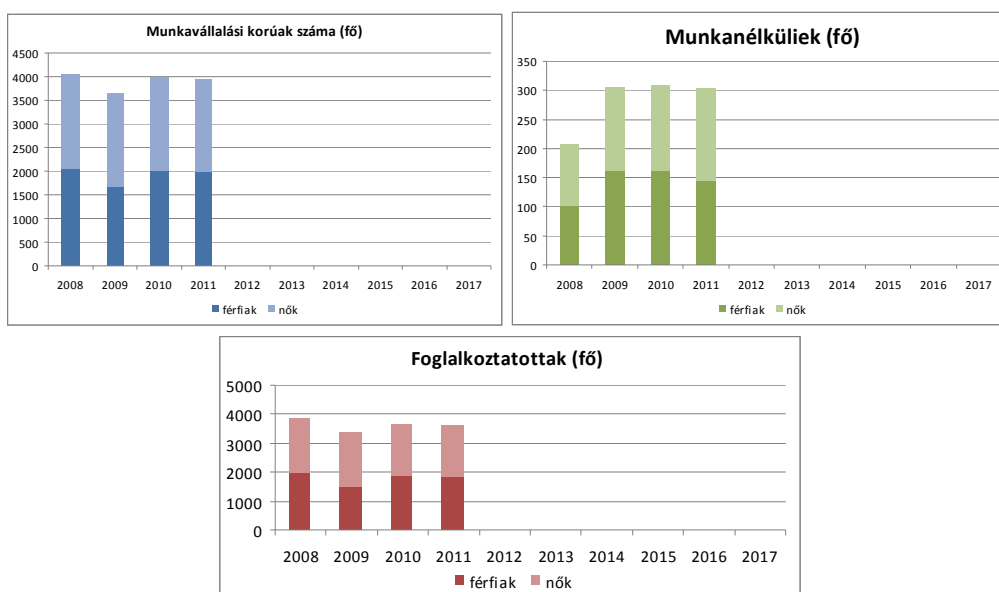
A munka világába visszatérni kívánó kisgyermekes anyukák elhelyezkedését segíti, hogy Lőrinci Város Önkormányzata 2011-ben Bölcsődét létesített. A bölcsődei férőhelyek száma 12 fő, mely folyamatosan kihasznál.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	2049	1991	1948	1885	101	106
2009	1653	1995	1491	1851	162	144
2010	2001	1974	1853	1827	162	147
2011	1977	1964	1834	1804	143	160

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Nagyságrendileg a nemek szerinti foglalkoztatottság a településen 50-50%.

A nők nem mondhatóak hátrányos helyzetben lévőknek a munkavállalás területén a Lőrinci várost tekintve.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A városban az nem szerveznek foglalkoztatást segítő képzéseket, mivel Hatvan város közelsége (10 km) lehetővé és elérhetővé teszi mindenki számára a képzések elérhetőségét. A Hatvani Munkaügyi központ és az OKTAT-Hatvan keretén belül lehetőség adódik mind nyelvi, mind egyéb szakmai képzéseken való részvételre. Nincs arra vonatkozóan adat, hogy hány Lőrinciben lakó nő vesz részt ezeken a képzéseken.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség nagyban megnehezíti a munkaerő-piaci esélyeket. A 15 évesnél idősebb lakosság összlétszáma 5222 fő, ebből nő 2276 fő. A 15 éves és idősebb lakosokból 2251 nő legalább általános iskolai, 525 fő nő nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező nők aránya az össz 15 éves és idősebb női korosztályhoz képest 18,9%.

Lőrinci Város Önkormányzatának célja, hogy mind az önkormányzati foglalkoztatottak, mind a közfoglalkoztatás keretein belül, mind pedig a Lőrinci Város Kft-t-n belül helyi lakosokat foglalkoztasson, ezzel is csökkentve a munkanélküliséget a városban. Vannak olyan szakmák, ahol főként nőként lehet elhelyezkedni, ilyen ez a konyhai kisegítői, pultos, kiszolgáló, dajka, gondozónő, parkgondozó-takarító, egyéb takarító – ezen munkákban nagyobb arányban foglalkoztatnak helyi nő nemű munkavállalókat, az ilyen jellegű munkákat alacsonyabb iskolai végzettséggel is be lehet tölteni.

Helyben történő foglalkoztatást segítő programokkal, szemléletváltással lehetőség nyílna arra, hogy azok a nők, akik nem fejezték be az általános iskolát, azoknak fontos legyen visszatérni az iskolapadba, motiválva legyenek a tanulásra, ill. a továbbtanulásra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen nem lett jelente olyan eset, ami a bérekben mérhető hátrányos megkülönböztetésre vonatkozott volna. A település tekintetében ez nem releváns.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok ronthatják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeit segíti a településen megoldott bölcsődei ellátás és a kereslethez kialakított bölcsődei férőhelyek száma, ez a városban jelenleg 12 fő. A bölcsődei szolgáltatás és a férőhelyek minden igényt kielégítenek, a bölcsőde kihasznált, várólista nincs. A bölcsőde elsősorban a munkaerő-piacra visszatérő szülők gyermekeit fogadja.

Amikor szóba került a bölcsőde-projekt lehetősége (2008), akkor a településen sokkal magasabb volt a 3 év alatti gyermekek száma, mint a 2011. évben. Elmondható, hogy a 3 év alatti gyermekek száma, az elmúlt időszak alatt nagymértékben, szinte a felére csökkent. A bölcsődei ellátás és férőhely a jelenlegi igényeket kielégíti, de csökkenő gyermekszám esetén előfordulhat, hogy kihasználatlanul marad egy-két bölcsődei férőhely.

Ennek kiküszöbölése érdekében a város képviselő-testülete úgy döntött, hogy üres férőhely esetén lehetőséget biztosít a környező településen élő kisgyermekesek óvodai elhelyezésére is, ezzel is segítve a térség munkavállalási kedvét és megoldva a kisgyermekes anyukák ilyen irányú problémáját.

A városban nem mutatkozik igény családi napközi kialakítására.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközök száma	férőhelyek száma családi napközökben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	204	0	0	0	0	0	0
2009	184	0	0	0	0	0	0
2010	171	0	0	0	0	0	0
2011	144	1	12	0	0	0	12
2012	121	1	12	0	0	0	12

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, az anya és gyermekgondozás a védőnők szakmai munkájában jelenik. A védőnők a Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény berkein belül, külön felújított épületben végzik a munkájukat. A munka során fokozott figyelmet fordítanak a nehéz szociális helyzetben élő várandós anyukákra és kisgyermekekre. Az anyukák részére a gyermek gondozásával kapcsolatos ismeretek megtanítását már a várandós időszakban elkezdik, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítenek eligazodni a családi és szociális nyomtatványok megismerésében, kitöltésében a Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény munkatársai is.

Fokozottan odafigyelnek a gyermekek családtervezéssel kapcsolatos felvilágosítására is, melyre az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	3	259	86
2009	3	259	86
2010	3	227	76
2011	3	216	72
2012	3	121	40

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A családokat a gyermek megszületése pillanatától tanácsokkal segítik. A látogatások alkalmával lehetőségük nyílik az anyával való közelebbi kapcsolat kialakítására, a bizalom kiépítésére.

A Lőrinci Védőnői hálózatban a védőnők száma 3 fő, minden státusz évek óta betöltött. Az átlagos gyermekszám védőnőnként a 0-3 éves korosztályt tekintve 2008. évben ég 86 gyermek volt, ez 2012. évre 40 gyermekre csökkent.

A védőnők a munkájukat lelkiismeretesen, a szakma szabályai szerint, teljes odaadással végzik.

A védőnői tanácsadás egy felújított, megfelelően ellátott épületben történik. Itt került sor ez elmúlt években a babamasszázsra, amit a védőnők segítségével 5-10 fő anyuka a gyermekével 5 foglalkozás keretében elsajátíthatott.

A településen 4-5 gyermek van, akit babaúszásra hordanak be a Hatvani uszodába. Helyi uszoda létesítése esetén ez az igény is nőne, és helyben megoldott lehetne a gyermekek vízhez szoktatása.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nők elleni erőszakra nem jelenik meg adat a településen, de a családon belüli erőszak országosan is gyakran előfordul és sajnálatos módon nagy számban a családban marad, vagy felderítetlen. Ha ilyen eset előfordul a településen, akkor a szociális jelzőrendszer munkatársai azonnal jelzéssel élnek a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény, vagy a Védőnők felé, akik megteszik a gyermekek szempontjából szükséges lépéseket. Súlyos esetben akár a helyi rendőrségi szervekhez is fordulhat a sértett személy.

Mivel a családon belüli erőszakra országos szinten egyre nagyobb számban derül fény, így a megfelelő tájékoztatás a Lőrinci szempontjából is fontos. A sértettnek tudnia kell, hogy hova, kikhez fordulhat segítségért. A preventív, vagy tájékoztató országos kampányba való becsatlakozást az önkormányzat intézményei felvállalják.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A szolgáltatások közvetítése a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény feladata, melyben nagymértékben bekapcsolódnak a védőnők is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Elmondható, hogy az önkormányzati képviselők körében 3 nő található. Az önkormányzati intézmények vezetői nők (5 fő). A hivatal vezetője nő és a középvezetők 50%-a is nő. A helyi közéletben nagy számban vesznek részt nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év felett nők hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon.

Az otthon maradó anyuka egy idő után beszűkültnak érezheti magát, ezért az önkormányzat a közművelődés, a sport, a hasznos szabadidő eltöltése terén család és gyermekbarát környezetet szeretne teremteni, ezzel is közösségi színteret nyújtva számukra. Ezért a közterületeken több pad került kihelyezésre, hogy a séták alkalmával ezek baráti beszélgetések helyévé válhassanak. Lehetőség szerint a három városrészt egyformán felszerelt játszótérrel szeretné ellátni az önkormányzat, ezzel is elősegítve a közösségi életet.

A helyi civil szervezetek között kiemelkedő jelentőséggel bír a Pitypang Egyesület, aki a kis és nagygyermekes családoknak igyekszik szabadidő hasznos eltöltésében programokat biztosítani. A taglétszámuk 200 család körül mozog.

Az egyesületet elismeri és támogatja az önkormányzat helyiség biztosításával és egyéb támogatásokkal.

Közösségi szintér keretében a Városi Művelődési Házban foglalkozások, szakkörök várják az arra érdeklődőket. Ilyen a Zumba, Orientális tánc (hastánc), jóga, néptánc, akrobatikus rock and roll, nyugdíjas klubfoglalkozás, a népi hagyományokat szeretetőknek citera és népdal.

A Városi Könyvtár mindig szeretettel fogadja az olvasni szeretőket, vagy az internetezés is biztosított a Könyvtár épületén belül.

Az önkormányzat folyamatosan megújuló programokat szervez, melyeket havi program-naptárban tesz közzé, hogy az információ minden érdeklődőhöz eljuthasson. Ilyenek a színházlátogatások, a bálók, az

ünnepi és művészi események, koncertek, kiállítások, múzeumlátogatások, nyugdíjas és gyermek programok. A programok széles skálájából válogathat az, aki szívesen mozdul ki.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők körében az alacsony iskolai végzettség aránya magas	Lehetővé kell tenni az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők felzárkózását, a munkaerő-piacról tartósan távol maradók képzését
Munkaerő-piacra való visszatérés GYES lejárta előtt kis mértékű	Bölcsődei férőhelyek számának növelésével biztosítani a gyermekek elhelyezésének lehetőségét
GYES-en, GYED-en otthon maradt anyukák elfoglaltságának, közösségi élet alacsony lehetősége	Pályázatok keretében szabadidős programok megszervezése, játszóház kialakítása, Művelődési ház, Színházterem felújítása, Közparkok, játszóterek felújítása, kialakítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy előre haladva fokozatosan csökken a házasok száma, növekszik az özvegyek aránya. A városban az egyedül élő idősök vannak többségben.

A demográfiai folyamatot nézve jellemző, hogy:

- növekszik az átlagéletkor,
- a nyugdíjas lakosság száma 2011. évben 1784 fő, ami csökkent ugyan az elmúlt évek alatt, de még így is elmondható, hogy a lakosság 30,43%-a nyugdíjas.
- a nők magasabb kort érnek meg. Az állandó lakosság 17,46%-a 65 év feletti, és ezek közül is 661 fő nő, 363 fő férfi lakos van. Szinte a duplája a nő, mint a férfi.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	740	1123	1863
2009	731	1093	1824
2010	727	1046	1773
2011	710	1074	1784

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A jövedelmi helyzetüket figyelembe véve elmondható, hogy az egészséges idősorúak szívesen végeznének valamilyen tevékenységet, ezzel is lefoglalva magukat, biztosítva maguknak a szellemi frissesség megmaradását.

c) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idős korosztály nagy részéről elmondható, hogy szívesen vesz részt különféle programokban, a városban lévő nyugdíjas klubok (3 db) tagjairól ez fokozottabban elmondható.

A Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény biztosít a gyermekeknek délutáni tanulási lehetőséget, az ismétlővizsgára segítséget a felkészülésben. Ezt tovább gondolva, megfelelő idős, nyugdíjas segítség felkutatásával ezt korrepetálás, szakkör keretében az idősök bevonásával meg lehetne valósítani.

Játszóház megvalósulása esetén a nyugdíjas pedagógusok bevonásával megoldást nyerne a gyermekek felügyelete.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősorúak foglalkoztatásában hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható. A településen élő 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma 30 fő körüli, ami összevetve a településen összes regisztrált munkanélküliek számával 10-11%-os értéket tesz ki.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	207	16	8%	65	-	0%
2009	306	26	8%	143	-	0%
2010	309	30	10%	157	-	0%
2011	303	33	11%	129	-	0%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Lőrinci városban az idősökkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, művelődési szolgáltatások mindenki számára egyenlően hozzáférhetőek, biztosítottak, viszont vannak olyan szerveződések, amik az fokozottabban az idősorúak számára jöttek létre.

Az önkormányzat eleget tesz minden törvény által előírt kötelező feladatának, és ezek mellett még önállóan vállalt feladatként az idősök részére is biztosít lehetőségeket.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idős korban jellemző megbetegedések jelen vannak: keringési zavarok, ízületi problémák, esetenként pszichés megbetegedés, az idős korból adódóan demencia.

A településen 3 háziorvosi körzet van, ebből 1 tartósan betöltetlen, aminek betöltöttségét helyettesítéssel oldja meg az önkormányzat. Az idősök egyenlően férnek hozzá az egészségügyi ellátásokhoz.

A településen a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény munkatársai azon túl, hogy látogatják az otthonukban élő időskorú személyeket, szűréseket, vizsgálatokat is szerveznek részükre. Ilyen a látásvizsgálat és zöldhályog szűrés, csontsűrűség vizsgálat, amik főleg az időskorú korosztály egészségügyi állapotában jelentkeznek.

Az intézményen belül működik az Idősek otthona, ami 21 fő idős, beteg, magát ellátni nem képes személynek ad otthont. A bent élők folyamatos orvosi vizsgálatokon vesznek részt. Az ellátottságuk megfelelő, az ott élők szívesen beszélgetnek együtt. Az intézményben 6 fő gondozónő dolgozik, így éjjel-nappal biztosított az időskorúak ellátása és felügyelete.

Az idősek nappali ellátására a városban nincs lehetőség, a nappali ellátás nem megoldott a településen.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	1050		0%
2009	1058		0%
2010	1031		0%
2011	1024		0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idős korúak járadékában 2010-ben átlagosan 0,58 fő, 2011-ben átlagosan 1,33 fő részesült. A járadékra jogosultak száma némiként emelkedett, ők azok a személyek, akik betöltötték ugyan a nyugdíjkorhatárt, de nem rendelkeznek a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idővel. Számuk a településen minimális.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	n.a.
2009	n.a.
2010	0,58
2011	1,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi közművelődésért felelős intézmény és a Városi Könyvtár is igyekszik biztosítani a kulturális és művelődési szolgáltatások széles skáláját. Színház és múzeumlátogatásokat, kirándulásokat szervez, amin nagyarányú a részvétel. Ezek a kulturális programok többnyire utazáshoz kötöttek, de a bérelt autóbusz mindig megtelt. Elmondható, hogy a részvétel a maximális 45 fő volt szinte minden alkalommal.

Az önkormányzat gondol azon időskorúakra is, akik már koruknál, vagy éppen egészségügyi, szociális helyzetüknél fogva nem tudnak részt venni ezeken a programokon, így a Művelődési házban több alkalommal került sor arra, hogy helyben, lényegesen kevesebb összegért színházi- és operett előadásokat tudtak megtekinteni. A magasabb színvonalú színházi előadások bemutatásához szükséges lenne a település erőműi részén található Művelődési ház és Színházterem teljes felújítása, amit az önkormányzat saját forrásból nem tud megvalósítani. Pályázat esetén megoldható lenne a probléma, az épület kihasználtsága nagymértékben nőne.

Az önkormányzat minden évben október elején megrendezi a Városi Idősek Napját, ahol a 3 Nyugdíjas Klub mellett az Idősek Otthona lakói is részt vesznek. A program szervezése során nagy figyelmet fordít rá az önkormányzat, hogy az idősek számára ismert és elismert előadókat hívjon meg, ezzel is segítve a szórakozásukat. A programban minden alkalommal helyet kap az óvoda előadása, amit nagy szeretettel fogadnak az időskorúak a felnövekvő generációtól. Az ünnep zárásaként az önkormányzat megvendégeli az időskorúakat és lehetőség nyílik közös beszélgetésekre, ötletek, javaslatok megvitására is.

A Városi Idősek Napja mellett a város vezetése minden évben ingyenesen biztosítja az időskorúak részvételét a Megyei Idősek Napján is. Itt a részvétel 40-45 fő között mozog, szívesen vesznek rajta részt.

c) idősek informatikai jártassága

A településen a Városi Könyvtár évek óta (2008. év óta) felvállalja az idősek képzésében való közreműködést. Felhasználói képzést szervez időskorúak részére alapfokú számítógép kezelés és internet használati ismeretek terén. Évente 1-2 csoport vesz részt a foglalkozáson, a csoportlétszám kisszámú, 6 fő. Az érdeklődés nagy, az időskorúak szívesen vesznek részt rajta.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A városi programok szervezésekor nagymértékben figyelembe veszi az önkormányzat az idősek érdeklődési körét is. Minden városi rendezvény (Városnap, Főzőverseny, Ádventi hétvégék) úgy kerül összeállításra, hogy megtalálható benne minden korosztály számára a neki tetsző műsor. Az időseknek így: helyi gyermekfellépés, helyi citerazenekar és népdalkör, hagyományőrző tánc és ének, táncdal, operett.

Az önkormányzati, intézményi szervezésű programok mellett a nyugdíjas klubok saját programokon is részt vesznek. Havi egy alkalommal saját szervezésben fürdőhelyet látogatnak meg a nyári időszakban, kirándulást szerveznek, előadókat hívnak meg az őket érdeklő témában (pl. egyházi személy, szak- és általános orvos, gyógyszerész).

A nevezetes ünnepekre az óvodás korosztállyal együtt készülnek az idősek a Tájházban, itt lehetőség nyílik a régi népi ételek megkóstolására, népi játékok készítésére, a népművészet, népszokások bemutatására, kipróbálására. A Tájház felújítása nagymértékben segítené a néphagyományok szélesebb körű bemutatását. A város önkormányzata az alapítvánnyal együtt célul tűzte ki a Tájház teljes felújítását.

Nagymértékben bekapcsolódnak a helyi vallási életbe, segítik az egyházak munkáját.

Lőrinci Város Önkormányzata saját kiadású helyi sajátosságokat bemutató újsággal rendelkezik. Az újság ingyenesen megjelenik havonta. Az idős korosztály számára fontos, a megjelenését mindig várja.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya	Aktivitást, elfoglaltságot segítő programok szervezése, idősek bevonása a mindennapos munkába (pl. tanulás, gyermekfelügyelet)
Időskori betegségek megjelenése	Szűrővizsgálatok szervezése, prevenciók előadások
Fiatalabb korosztállyal való kapcsolat folyamatos kialakítása	A néphagyományok útján az idősek bevonása a népi programokba, Tájház felújítása pályázat útján
Idősek száma magas	Az Idősek Otthona férőhelyszám bővítése, felújítása pályázati forrásból
Programok, színházi előadásokon való részvétel növelése	Kulturális pályázatok, idősek részére is programok szervezése, Színházterem felújítása pályázat útján

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint Magyarországon több mint 500.000 fogyatékkal élő ember él.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre nem állnak rendelkezésre a település tekintetében elérhető statisztikai adatok, ezért nem tudunk pontos képet alkotni a fogyatékkal élők egészségügyi, szociális, kulturális életéről.

A fogyatékkal élő emberek nagyon sérülékeny társadalmi csoportot alkotnak. Az önkormányzat feladata olyan település megteremtése, ahol érvényesülhetnek a fogyatékkal élők egészségügyi, szociális, kulturális és sport, ill. szórakozási lehetőségei, de fogyatékkal élő személyek esetében ez egyéni, egyedi felmérést és intézkedést igényel.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Általánosságban elmondható, hogy a fogyatékkal élőknek a munkavállalás folyamán számos akadállyal kell megküzdeniük. Az előítéllettől kezdve a közlekedésig. A 2001. évi népszámlálási adatok szerint Magyarországon a fogyatékosok foglalkoztatási aránya 9%. Számukat tekintve ez nagyon kevés. Sajnos a foglalkoztatásukra vonatkozó szabályok nem igazán kedvezőek. A munkáltató részéről szigorú, nagy adminisztrációt igényelnek, nem beszélve a jövedelemről, mely alacsony mivolta miatt sem kedvez a fogyatékkal élők munkavállalási kedvének.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékos személyek többnyire elszigetelten, zárt közösségekben élnek. Jelentősen elkülönülnek a társadalomtól. A településen hátrányos megkülönböztetés nem éri őket, de minimális arányban vesznek részt rendezvényeken, programokon.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élő személyek szervezett ellátása a településen nem biztosított. A szervezett programokon a részvételük alacsony. Célzottan részükre nem kerülnek megrendezésre programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénylők között bizonyára vannak fogyatékos személyek is. Számukról pontos adattal nem rendelkezünk. Erre vonatkozóan statisztikát nem vezetünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Már kötelező az akadálymentesítés. Az önkormányzat és intézményei épületei akadálymentesítettek, rámpával, lifttel felszereltek.

d) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az orvosi rendelő, a gyógyszerár szintén akadálymentesített. A legtöbb szolgáltató egységben megoldott a fogyatékkal élő személyek közlekedése, hozzáférése. A kulturális Intézményekben is megoldott az akadálymentesítés.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nincs arra vonatkozóan adatunk, hogy a településen lévő munkahelyek akadálymentes megközelítése milyen mértékben valósul meg.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közterületek, járdák, parkok, játszóterek nagy része nincs padkával, lépcsővel ellátva, így a kerekesszékesek is könnyedén közlekedhetnek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A település tekintetében nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A település tekintetében nem releváns.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élőknek, és családjaiknak a kapcsolatteremtésre, programokra kevés esélyük van	Célzottan fogyatékkal élőknek szóló programok, beszélgetések szervezése motivációt jelent a kapcsolatteremtésre
Környezet nem 100%-osan akadálymentesített	A környezetben található akadályok megszüntetése, átépítése, akadálymentesítést elősegítő program a helyi munkáltatók, szolgáltatók részére
A szervezett szűrővizsgálatokon, egyéb programokon a súlyosan mozgáskorlátozott személyek kis számú részvétele	A súlyosan mozgáskorlátozott személyek szállításának megoldása a szűrő és egyéb programokra

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Lőrinci Városban több civil szervezet, alapítvány is működik, részt vállal a feladatokból a Római Katolikus Egyház is. Kiemelkedő a célcsoportokat tekintve a Pityang Egyesület és a Generációk Alapítvány.

b) önkormányzati, nemzeti önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A Lőrinci Cigány Nemzetiségi Önkormányzat lehetősége szerint részt vesz a helyi programok megszervezésében, önálló programok szervezésével is próbálkoznak, bár az anyagi lehetőségeik szűkösek. Egyéni ötlet és szervezés alapján valósult meg a Labdarúgó emléktorna 2011-ben, amire a térség Nemzetiségi Önkormányzatainak csapatai meghívást kaptak, 5 csapat vett részt a sportprogramban. Egy nap keretében lehetőségük nyílt ismerkedésre, sportolásra, beszélgetésre, helyi sajátosságok megvitatására.

A Nemzetiségi Önkormányzat bekapcsolódik a településen megrendezésre kerülő nagyobb rendezvényekbe is, így: Városnap, Főzőverseny, Mindenki karácsonya.

A Főzőversenyen évek óta részt vesznek, csoportosan főznek, megmérettetik magukat és tudásukat a szakácstudomány terén. Többnyire nagy számú a részvételük.

A Mindenki Karácsonyába inkább támogatással kapcsolódnak be. Gyümölcsöt, édességet adományoznak, ami kiosztásra kerül a megjelentek körében. A lakosság nagy örömmel fogadja a felajánlásokat.

A velük való munka zökkenőmentes, kooperatív és évek óta egyre aktívabb.

Az egyházak közül a Római Katolikus Egyház a legaktívabb. Rendszeresen bekapcsolódik, vagy részt vesz a helyi rendezvényeken, pl. Augusztus 20-i rendezvény – ünnepi szentmise, kenyérszentelés, vagy az Adventi hétvégeken egy hétvégi műsor egyházi szervezésű.

e) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Lőrinci Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény társulásban való működtetéséről szóló 113/2013.(VI.13.) számú határozatában döntött arról, hogy a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézményt gesztor önkormányzatként társulásban kívánja működtetni 2013. július 1. napjától Heréd és Rózsaszentmárton községekkel együtt.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Nemzetiségi Önkormányzat elsődleges célja az integritásuk megőrzése, megismertetése a fiatalabb generációval. Ennek érdekében terveik között szerepel többek között klubfoglalkozás elindítása, ahol a gyerekek megtanulhatják a cigány nyelvet, a szokásokat, a hagyományokat.

Igyekszik felkarolni a szegényebb helyzetben lévő főleg nemzetiségi gyermekeket és időseket. A Nemzetiségi Önkormányzat 2012. évben fűnyíró és láncfűrész gépeket vásárolt, hogy az idős, rossz szociális helyzetben lévő, mozgásukban korlátozott emberek részére ingyenesen segítsék a fűnyírást és a faaprítást.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Pitypang Egyesület a településen élő (nagy-)családokat fogja össze. A gyermekeknek és a felnőtteknek szociális helyzettől függetlenül, ingyenesen biztosítják a szabadidő hasznos eltöltését. Foglalkozásaik a célcsoportok tekintetében mind a mélyszegénységben élők és romák, mind a gyerekek és a nők részére elérhetőek. A taglétszámuk kb. 200 család. Programjaik között megtalálhatóak a sport és szabadidős tevékenységek, a sakk, a makett, a számítástechnika szakkör megszervezése, a néptánc, a kézműves foglalkozások. Nyári időszakban magukra vállalják a gyermek táboroztatását, ill. a nappali gyermekfelügyeletet foglalkozással egybe kötve. A munka önkéntes alapon az anyukák segítségével valósul meg, egy-egy nyári tábor alkalmával 10-15 fő önkéntes segítő áll az egyesület rendelkezésére. Munkájuk fontos a település életében, összetartó és megőrző erejű.

A Generációk Alapítványa hátrányos helyzetű gyermekek, az idősek és az egészségügyileg és szociálisan rászorult személyekkel foglalkozik. Anyagilag támogatja a Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény által szervezett nyári „játsszóház” megvalósulását, ill. az idősek részére megrendezésre kerülő kulturális programokat. A játsszóházban lévő gyermekek felügyeletét az intézmény munkatársai, a védőnők, a családgondozók vállalják magukra. Munkájukat segíti kb 5 fő szülő is, éppen akinek az ideje engedi, de pontos beosztás szerint.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A városi programok szervezéséhez hozzájárulnak a helyi vállalkozások is. Többnyire tárgyadományokat ajánlanak fel a tombolára, ill. jutalmazásra. Az önkormányzat és a vállalkozások kapcsolata jó. A Képviselő-

testület minden évben megköszöni a vállalkozásoknak az aktivitást és a hozzájárulást. Évente vállalkozói fórum kerül megrendezésre, ahol a helyi vállalkozók találkozhatnak, ill. megbeszélhetik az év során felmerült problémákat, kérések a város vezetésével.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a városban dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési és közművelődési szakemberek. Az önkormányzat és intézményei vezetői, a nemzetiségi önkormányzat tagjai. Véleményük, javaslatuk, tapasztalatuk a helyzetelemzés során beépítésre került.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Lőrinci város honlapján az elfogadott dokumentum mindenki számára hozzáférhető, ez alapján az esélyegyenlőségi folyamatok megismerhetőek, biztosított a megvalósításuk ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű célcsoportokra vonatkozik. A cél, hogy a hátrányaik csökkenjenek az élet minden területén. Az intézkedési terv a helyzetelemzésben felvetett problémák megoldására nyújt lehetőségeket.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Lakosságcsökkenése	Helyi foglalkoztatottság növelése, munkahelyteremtés
	Alacsony iskolázottság, szakképzetlenség	Felzárkóztató képzések szervezése
	Munkanélküliség, tartós munkanélküliség	Munkahelyteremtés, beruházás pályázati forrásból
	Szociális lakhatás megoldottsága	Szociális lakások építése pályázati forrásból
Gyermekek	A gyermekek fejlesztési lehetőségének bővítése	Pályázat útján fejlesztő szakemberek bevonása a köznevelési intézményekbe
	Gyermekpszichológus hiánya	Gyermekpszichológus foglalkoztatása
	Sportolási lehetőségek bővítése - Uszoda	Pályázat sportlétesítmény építésére - Uszoda
	Nyári táboroztatás, nyári gyermekfelügyelet nem megoldott	Nyári szabadidő, táboroztatás, kulturális programok pályázati úton történő megvalósítása
Nők	Nyári gyermekétkeztetés, élelmiszer-csomagokhoz való hozzáférés csökkenése	Pályázat felkutatása nyári gyermekétkeztetésre, élelmiszer-csomagra, adományosztásra vonatkozóan
	Nőknél alacsony iskolai végzettség	Felzárkóztató képzések szervezése
	GYES lejárta előtti visszatérés a munkaerőpiacra alacsony számú	Bölcsődei férőhelyek számának növelésével biztosítani a gyermekek elhelyezését
Idősek	GYES/GYED alatt lévő nők közösségi életének alacsony lehetősége	Pályázatok keretében szabadidős programok szervezése, játszóház kialakítása, Művelődési ház, Színházterem felújítása. Közparkok, játszótérek felújítása, kialakítása
	Magas az egyedül élők aránya	Aktivitást, elfoglaltságot segítő programok szervezése, idősek bevonása a mindennapos munkába (pl. tanulás, gyermekfelügyelet)
	Időskori betegségek megjelenésének nagy száma	Szűrővizsgálatok, prevenciók előadások szervezése
	Fiataltabb korosztállyal való kapcsolat megszakadása	Az idősek bevonása a néphagyományok útján a népi programokba, Tájház felújítása pályázat útján
	Idősek magas száma	Az Idősek Otthona férőhelyszám bővítése, felújítása pályázati forrásból
	Programok, színházi előadások hozzáférése, alacsony részvétel	Kulturális pályázatok felkutatása, idősek részére további programok szervezése, Színházterem felújítása pályázati forrásból

Fogyatékkal élők	Kevés program, kapcsolatteremtési lehetőség	Célzott programok szervezése
	Környezet nem 100%-os akadálymentesítettsége	Meglévő akadályok megszüntetése, akadálymentesítést elősegítő program
	Szűrővizsgálatokon a mozgásukban korlátozott személyek kis számú részvétele	Mozgáskorlátozott személyek szállításának megoldása a szűrővizsgálatokra

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Helyi foglalkoztatottság növelése, munkahelyteremtés	Heves Megyei Munkaügyi Központ Hatvani Kirendeltsége Önkormányzati osztály, Gazdálkodási osztály
	Felzárkóztató képzések szervezése	Heves Megyei Munkaügyi Központ Hatvani Kirendeltsége, Önkormányzati osztály
	Munkahelyteremtés, beruházás pályázati forrásból	Lőrinci Város Kft. Lőrinci Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Önkormányzati osztály, Lőrinci Város Kft. ügyvezetője, Városfejlesztési és szolgáltatási referens
	Szociális lakások építése pályázati forrásból	Lőrinci Város Önkormányzat Képviselő-testület Egészségügyi és Szociális Bizottsága Önkormányzati osztály, Városfejlesztési és szolgáltatási referens
Gyermekek	Pályázat útján fejlesztő szakemberek bevonása a köznevelési intézményekbe	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság, Napsugár Óvoda és Bölcsőde Önkormányzati osztály
	Gyermekpszichológus foglalkoztatása	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Napsugár Óvoda és Bölcsőde Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság, intézményvezető
	Pályázat sportlétesítmény építésére - Uszoda	Lőrinci Város Kft, Önkormányzati osztály, Városfejlesztési és szolgáltatási referens
	Nyári szabadidő, táboroztatás, kulturális programok pályázati úton történő megvalósítása	Városi Könyvtár, Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény Egészségügyi és Szociális Bizottság, Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság, Önkormányzati osztály, intézményvezetők
	Pályázat felkutatása nyári gyermekétkeztetésre, élelmiszercsomagra, adományosztásra vonatkozóan	Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény Egészségügyi és Szociális Bizottság, Önkormányzati osztály, intézményvezető
Idősek	Aktivitást, elfoglaltságot segítő programok szervezése, idősek bevonása a mindennapos munkába (pl. tanulás, gyermekfelügyelet)	Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény Egészségügyi és Szociális Bizottság, Önkormányzati osztály, intézményvezető
	Szűrővizsgálatok, prevenciós előadások szervezése	Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény Egészségügyi és Szociális Bizottság, Önkormányzati osztály, intézményvezető

	Az idősek bevonása a néphagyományok útján a népi programokba, Tájház felújítása pályázat útján	Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság, Egészségügyi és Szociális Bizottság, Önkormányzati osztály, intézményvezető, közművelődési referens
	Az Idősek Otthona férőhelyszám bővítése, felújítása pályázati forrásból	Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény, Lőrinci Város Kft., Egészségügyi és Szociális Bizottság Önkormányzati osztály, intézményvezető, Városfejlesztési és szolgáltatási referens
	Kulturális pályázatok felkutatása, idősek részére további programok szervezése, Színházterem felújítása pályázati forrásból	Városi Könyvtár, Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság Önkormányzati osztály, közművelődési referens
Nők	Felzárkóztató képzések szervezése	Heves Megyei Munkaügyi Központ Hatvani Kirendeltsége, Önkormányzati osztály
	Bölcsődei férőhelyek számának növelésével biztosítani a gyermekek elhelyezését	Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság, Napsugár Óvoda és Bölcsőde Önkormányzati osztály, intézményvezető
	Pályázatok keretében szabadidős programok szervezése, játszóház kialakítása, Művelődési ház, Színházterem felújítása. Közparkok, játszótérek felújítása, kialakítása	Városi Könyvtár, Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság, Lőrinci Város Kft, Önkormányzati osztály, Lőrinci Város Kft. ügyvezetője, közművelődési referens, Városfejlesztési és szolgáltatási referens
Fogyatékkal élők	Céltzott programok szervezése	Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény Önkormányzati osztály, intézményvezető
	Meglévő akadályok megszüntetése, akadálymentesítést elősegítő program	Lőrinci Város Kft., Önkormányzati osztály, Lőrinci Város Kft. ügyvezetője, Városfejlesztési és szolgáltatási referens
	Mozgáskorlátozott személyek szállításának megoldása a szűrővizsgálatokra	Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény Önkormányzati osztály, intézményvezető

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák származásuk miatt továbbra sem szenvednek semmilyen hátrányos megkülönböztetéstől.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők nehézségeit lehetőségeinkhez mérten enyhíteni tudjuk. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek felzárkóztatását, együtt nevelését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek mindennapjait megnehezítő helyzetek kiküszöbölésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkához való egyenlő hozzáférés biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének javítására, életük jobbá tételére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Helyi foglalkoztatottság növelése, munkahelyteremtés	Lakosság szám csökkenése, az elvándorlások, az alacsony születésszám összefügg a foglalkoztatottság, a munkahelyek alacsony számával	Csökkenjen a munkanélküliség, a település vonzó legyen, növekedjen a lakosság száma, a születések száma		Szoros kapcsolat a Munkaügyi Központtal, pályázati forrás felkutatása munkahelyteremtő beruházásra a Lőrinci Város Kft. részére	az önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Létrejött új munkahelyek, magasabb születésszám, magasabb lakosság szám	pályázati forrás, szakemberek bevonása	hosszú távú működés, a kedvezmények megtartása
2	Felzárkóztató képzések szervezése	Alacsony iskolázottság, szakképzetlenség jelentkezik a településen.	Alacsony iskolai végzettség csökkentése, szakemberek képzése alap- és OKJ-s képzéseken	Munkaügyi Hivatal dokumentumai	Helyzetfelmérés, Igényfelmérés, Kapcsolat a Munkaügyi Központtal, Képzések szervezése	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Olyan személyek bevonása, akik elvégzik a képzést	Képzés meghirdetése, tájékoztatás, Oktatóterem biztosítása Technikai feltételek Közreműködés a Munkaügyi Központtal	Folyamatos beiskolázási lehetőség,
3	Munkahelyteremtés, beruházás pályázati forrásból	Munkanélküliség, tartós munkanélküliség magas száma. Alacsony vállalkozói kedv.	Csökken a munkanélküliek száma, a beruházási lehetőségeknek köszönhetően nő a vállalkozások száma, nő a foglalkoztatottság.		Források biztosítására pályázatok figyelése, Tájékoztatások egyéb vállalkozások részére a vállalkozói pályázati lehetőségekről,	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Munkahelyek, vállalkozások létrejötte, munkanélküliség csökkenése	pályázati forrás, szakemberek	hosszú távú működés biztosítása
4	Szociális lakások építése pályázati forrásból	Szociális lakhatás nem megoldott a településen.	Szociális lakások építése pályázati forrásból		Pályázat felkutatása szociális célú lakások építésére Partnerek bevonása Projekt lebonyolítása	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Szociális lakás megépítése, szükség esetén használatba vétele	Pályázati forrás, szakemberek	hosszú távú fenntarthatóság
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Pályázat útján fejlesztő szakemberek bevonása a köznevelési intézményekbe	A gyermekek fejlesztési lehetőségének bővítése	Pályázat útján fejlesztési szakemberek bevonása a nevelési intézmények munkájába.	Köznevelési intézmény szakmai programja, szervezeti és működési szabályzata	Igények felmérése szükségességi szempontok szerint, Pályázat felkutatása, Együttműködés a köznevelési intézménnyel	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	kevesebb magatartási problémával rendelkező gyermek, pszichológus foglalkoztatása,	Pályázati forrás, szakemberek bevonása	hosszú távú fenntarthatóság
2	Gyermekpszichológus foglalkoztatása	Gyermekpszichológus hiánya a köznevelési intézményekben	Magatartászavaros gyermekek számának csökkenése, szülőkkel való jobb együttműködés kialakítása	intézmény nevelési programja, szervezeti és működési szabályzata	pályázati forrás, szakemberek bevonása	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Magatartászavaros gyermekek számának csökkenése	pályázati forrás, szakemberek bevonása	hosszú távú fenntarthatóság
3	Pályázat sportlétesítmény építésére - Uszoda	Sportolási lehetőségek bővítése - Uszoda építése pályázati forrásból	sportolási lehetőségek, szabadidő eltöltésének hasznos lehetősége,	Helyi építési szabályzat, Településrendezési terv,	Pályázati forrás felkutatása, Szakemberek bevonása, projekt lebonyolítása	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Uszoda épület	Pályázati forrás, szakemberek bevonása	Folyamatos fenntarthatóság
4	Nyári szabadidő, táboroztatás, kulturális programok pályázati úton történő megvalósítása	Nyári táboroztatás, nyári gyermekfelügyelet nem megoldott	Gyermekek nyári, szabadidős elfoglaltságának bővítése		igények felmérése, pályázat felkutatása	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	nyári gyermekfelügyelet, étkezés megoldottsága	Pályázati források, szakemberek bevonása, terület, terem biztosítása	Hosszú távú működés
5	Pályázat felkutatása nyári gyermekétkeztetésre, élelmiszersomagokra, adományosztásra vonatkozóan	Nyári gyermekétkeztetés, élelmiszersomagokhoz való hozzáférés csökkenése,	Nyári gyermekétkeztetés biztosítása, élelmiszersomagok osztása a rászoruló családok részére		pályázati forrás felkutatása, rászoruló családok megkeresése, igényfelmérés, szervezés	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	nyári étkeztetés keretében a gyermekek étkezésének megvalósulása, élelmiszersomagok kiosztása lehetőség szerint évi kétszeri alkalommal	Pályázati forrás, szakemberek bevonása, terem biztosítása, terület biztosítása, élelmiszersomagok esetleges szállítás megoldása	Folyamatosan, előre tervezett rend szerint

III. A nők esélyegyenlősége

1	Felzárkóztató képzések szervezése	Nőknél alacsony iskolai végzettség az adatok szerint magas számú	Munkanélküli nők számának csökkentése, Alacsony iskolai végzettség csökkentése, szakemberek biztosításának lehetősége		Szükséges szakmák felmérése, Jelentkezők számának felmérése, együttműködés a Munkaügyi Központtal, képzés megszervezése, vagy képzéshez való csatlakozás	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Nők bevonása a képzésbe, eredményesen elvégzett tanfolyamok	Munkaügyi Központ bevonása, terem biztosítása, szakemberek bevonása	Folyamatos beiskolázási lehetőség fenntartása
2	Bölcsődei férőhelyek számának növelésével biztosítani a gyermekek elhelyezését	GYES lejárta előtti visszatérés a munkaerőpiacra alacsony számú	A nők GYES-ről való visszatérésének megkönnyítése a munkaerőpiacra		igényfelmérés, bölcsődei férőhelyek számának növelése	önkormányzat által kijelölt személy	2017.07.01.	több bölcsődei ellátott, nők munkába állásának növekedése	férőhelyszám növekedése, szakemberek bevonása	hosszú távú fenntarthatóság
3	Pályázatok keretében szabadidős programok szervezése, játszóház kialakítása, Művelődési ház, Színházterem felújítása. Közparkok, játszótérek felújítása, kialakítása	GYES/GYED alatt lévő nők közösségi életének alacsony lehetősége	GYES/GYED alatt lévő nők közösségi életének biztosítása, nagyobb számú részvétel a helyi programokban		pályázati forrás felkutatása, szakemberek bevonása, projekt megvalósítása	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	pályázati forrásból közparkok számának növekedése, a kiépítettség növekedése, játszótérek számának növekedése, Művelődési ház megújulása, több programhoz való hozzáférés	pályázati forrás, szakemberek bevonása, projekt lebonyolítása	Hosszú távú fenntarthatóság

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Aktivitást, elfoglaltságot segítő programok szervezése, idősek bevonása a mindennapos munkába (pl. tanulás, gyermekfelügyelet)	Magas az egyedül élők aránya az idősek körében, elfoglaltság biztosítása számukra	Az egyedül idősek nappali elfoglaltságának biztosítása, bevonása a mindennapi munkába		források megteremtése, Idősek megkeresése, igények felmérése,	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	idős pedagógus bevonása a délutáni tanulásba, játszóház esetében felügyelet megoldottá tétele	pályázati forrás, szakemberek bevonása, terem biztosítása	Folyamatos elfoglaltság biztosítása
2	Szűrővizsgálatok, prevenciók előadások szervezése	Időskori betegségek megjelenésének nagy száma	Az idősek minél nagyobb hozzáférése a szűrővizsgálatokhoz, célzott szűrővizsgálatok szervezése az időskori betegségek megelőzésére, feltárására		forrás megteremtése, felkutatása, igények felmérése, előadások, szűrővizsgálatok szervezése	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Nagy számú részvétel a szűrővizsgálatokon, programokon, Időskori betegségek idő előtti feltárása, kezelése	pályázati forrás, szakemberek bevonása, technikai eszközök, informatikai háttér biztosítása	Folyamatos szervezés esetlegesen ütemterv szerinti megvalósítás
3	Az idősek bevonása a néphagyományok útján a népi programokba, Tájház felújítása pályázat útján	Fiatalabb korosztállyal való kapcsolat megszakadása, egymástól való eltávolodás csökkentése	Az idősebb korosztály átadja tapasztalatait a fiatalabb generációnak, ez által közelebb kerülnek egymáshoz		pályázati forrás felkutatása, igények felmérése, gyermekintézmények bevonása, helyiség biztosítására a Tájház épületének felújítása, szakemberek bevonása, projekt megvalósulása	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	A Tájház felújítása esetén a népi hagyományok útján közelebb kerülnek egymáshoz a gyermekek, fiatalok és az idősek. Átörökítik a fiatal nemzedéknek a régi hagyományokat.	pályázati forrás, helyiség biztosítása, intézményi kapcsolat, szakemberek bevonása	hosszú távú működés
4	Az Idősek Otthona férőhelyszám bővítése, felújítása pályázati forrásból	Idősek magas száma, ezen belül is magas az egyedül élő idősek száma, akik rossz egészségügyi állapotban vannak, az ő elhelyezésük bővítésére a férőhelyek számának növelése	Azon egyedül élő idősek, akiknek az egészségügyi állapota indokolja helyet kapjanak az intézményben	intézményi szakmai program, szervezeti és működési szabályzat	igények felmérése, pályázati forrás felkutatása, Idősek otthona felújítása, bővítése, projekt lebonyolítása, Férőhelyek számának növelése	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	Az Idősek otthona felújított, az férőhelyek száma nő.	pályázati forrás, szakemberek bevonása,	Hosszú távú működés
5	Kulturális pályázatok felkutatása, idősek részére további	Programok, színházi előadások hozzáférése, alacsony részvétel	Az idősek is hozzáférjenek helyben a színházi előadásokhoz, nekik szóló		igények felmérése, pályázat felkutatása, projekt megvalósítása, programok, színházi előadások szervezése	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	A felújított színházterem lehetőséget adna	pályázati forrás, szakemberek bevonása	Hosszú távú működtetés

	programok szervezése, Színházterem felújítása pályázati forrásból		programokhoz.					nagyobb darabok bemutatására, a felszereltség kedvező lenne a színházi előadások technikai feltételeinek, nagy számú részvétel a helyi előadásokon, programokon
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége								
1	Célzott programok szervezése	Kevés célzott program, kapcsolatteremtési lehetőség a fogyatékkal élő személyek részére	A fogyatékkal élők részére célzott programok, foglalkozások szervezése, ismerkedési, kapcsolatteremtési céllal	igények felmérése, pályázati forrás felkutatása, program megszervezése	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.		A fogyatékkal élő személyek részt vesznek a város életében, együtt meg tudják beszélni az őket érdeklő problémákat, kapcsolatok alakulnak ki, esetleg kölcsönös segítség parkok, közterületek, járdák legalább 75%-os akadálymentesítettéje
2	Meglévő akadályok megszüntetése, akadálymentesítést elősegítő program	Környezet nem 100%-os akadálymentesítettsége	Fogyatékkal élő személyek akadálymentes közlekedésének biztosítása, közterületek, közparkok, intézmények akadálymentessé tétele	pályázati forrás felkutatás, szakemberek bevonása, akadálymentesítés	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	terület felmérése, pályázati forrás felkutatása, szakemberek bevonása,	Folyamatos terem biztosítása, Hosszú távú fenntarthatóság
3	Mozgáskorlátozott személyek szállításának megoldása a szűrővizsgálatokra	Szűrővizsgálatokon a mozgásukban korlátozott személyek kis számú részvétele	A mozgásukban korlátozott fogyatékkal élő személyek is részt tudjanak venni az ingyenes szűrővizsgálatokon	igények felmérése, szűrővizsgálat megszervezése, szállítás megoldása	önkormányzat által kijelölt személy	2018.07.01.	A mozgásukban korlátozott személyek igénybe veszik a szállítást, így nagyobb számban tudnak részt venni a szűrővizsgálatokon	pályázati forrás felkutatása, gépjármű beszerzése, szakember bevonása, helyiség biztosítása igény esetén

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A HEP-ben foglaltak végrehajtásának érdekében HEP fórumot hozunk létre. A Fórum tagjai: Szociális Ellátó és Gyermekegészségügyi Intézmény vezetője, Egészségügyi és Szociális Bizottság elnöke, Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság elnöke, Lőrinci Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében egyeztetünk az egészségügyi, oktatási-nevelési szakemberekkel, a nemzetiségi önkormányzat elnökével. Folyamatosan fogadjuk az észrevételeket, javaslatokat.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a **jegyő** felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítsék képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente** előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

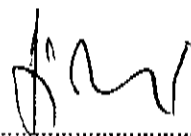
4. Elfogadás módja és dátuma

I. Lőrinci város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Lőrinci város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **124/2013.(VII.04.)** számú határozatával elfogadta.

Lőrinci, 2013. július 04.
Dátum

.....
Aláírás

HEP elkészítési jegyzék⁴

NÉV ⁵	HEP részei ⁶										Alíráás ⁷
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Szociális Elítató és Gyermekjóléti Intézmény Berecki Judit	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Napsugár Óvoda és Bölcsöde Bózsavári Lászlóné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Bózsavári Lászlóné
Hunyadi Mátyás Általános és Alapfokú Művészeti Iskola Királyné Zólyomi Erzsébet	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Királyné Zólyomi Erzsébet
Egészségügyi és Szociális Bizottság Kiss Lajosné elnök (védőnő)	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Kiss Lajosné
Lőrinci Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Rafael Gyula elnök	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Rafael Gyula
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁴ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁵ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁶ A jegyzék oszlopaihoz kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételzeit, támogatja, ellenezte.
R= részt vett, É= észrevételzte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁷ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.